

A close-up photograph of two deer in a forest. The deer on the left is a moose with large, velvet-covered antlers, looking towards the right. The deer on the right is a smaller deer with large, dark antlers, its mouth open as if calling or bellowing. The background is a soft-focus forest scene with green foliage and trees.

Vårmöte 2025

Härlunda-Vinköls älgskötselområde

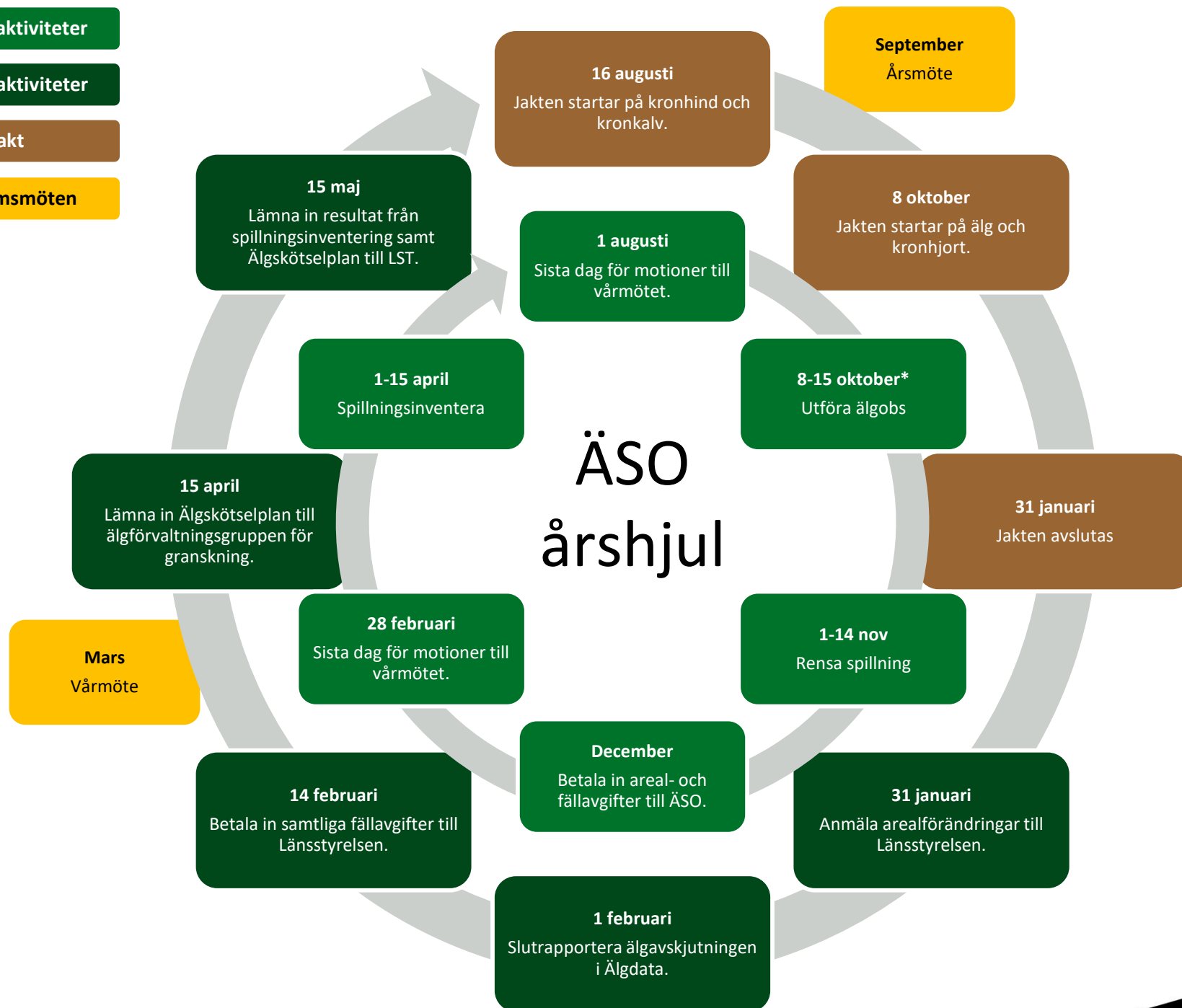

Jaktlagsaktiviteter

Styrelseaktiviteter

Jakt

Medlemsmöten

Vårmötet 2025

- Summering av jakten 2024-2025
 - Skötselområdet
 - Länet
- Fodertillgång och betesskador i ÄFO7
- Förslag till ny älgskötselplan
 - Länsstyrelsens målsättningar
 - Synkronisering av älgskötselplaner i länet
 - Älgförvaltningsplan?
 - Älgskötselplan

Summering av jakten 2024-2025

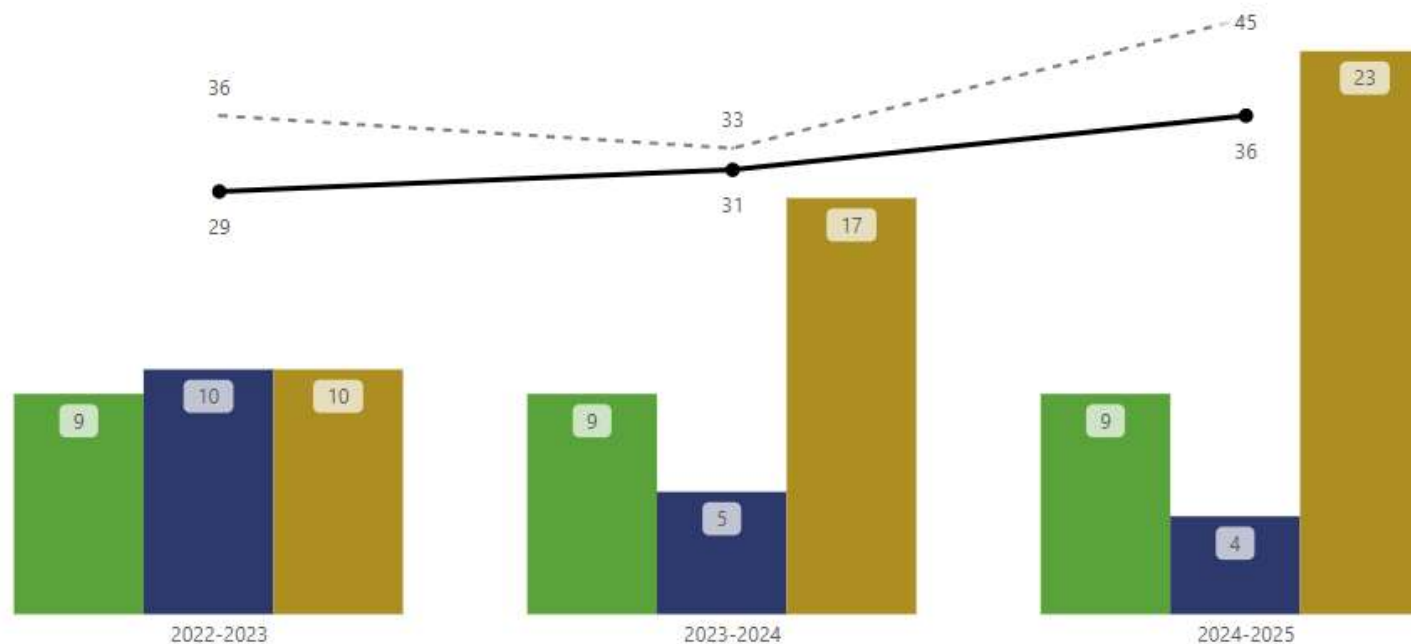
Älg

Avskjutning under planperioden 2022-25

Antal fällda djur fördelat på typ

● Tjur ● Ko/kviga ● Kalv ● Totalt antal fällda djur ● Totalt antal inkl. annan dödlighet

Antal fällda perioden

96

Kalvandel perioden

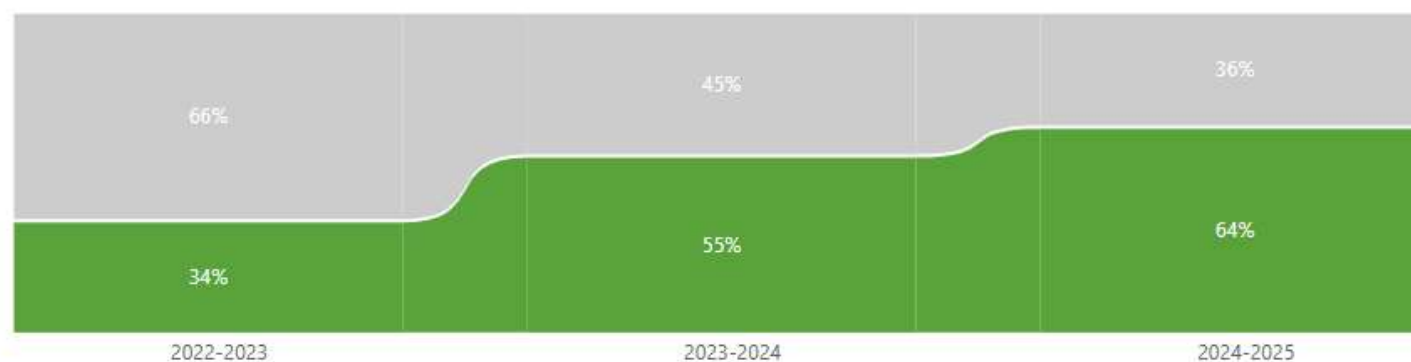
52 %

Tjurandel kalv perioden

58 %

Antal fällda djur fördelat på kalv/vuxen

● Kalv ● Vuxen

Antal övrig dödlighet

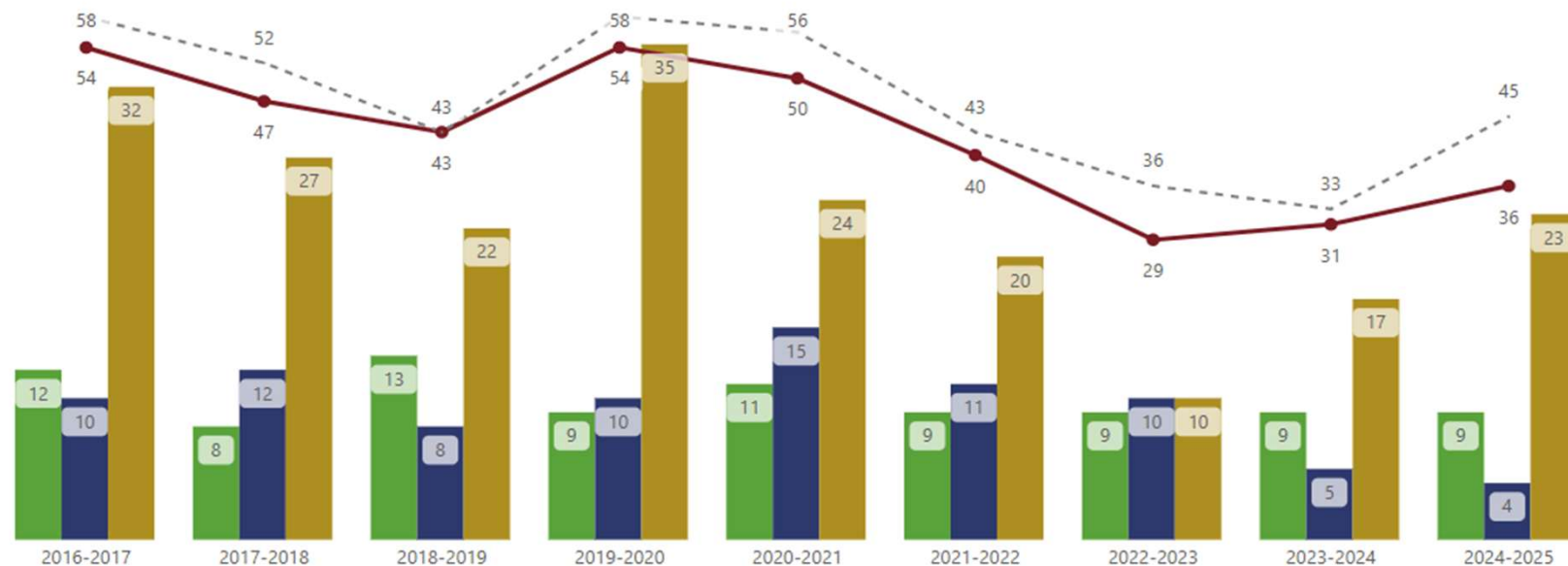
18

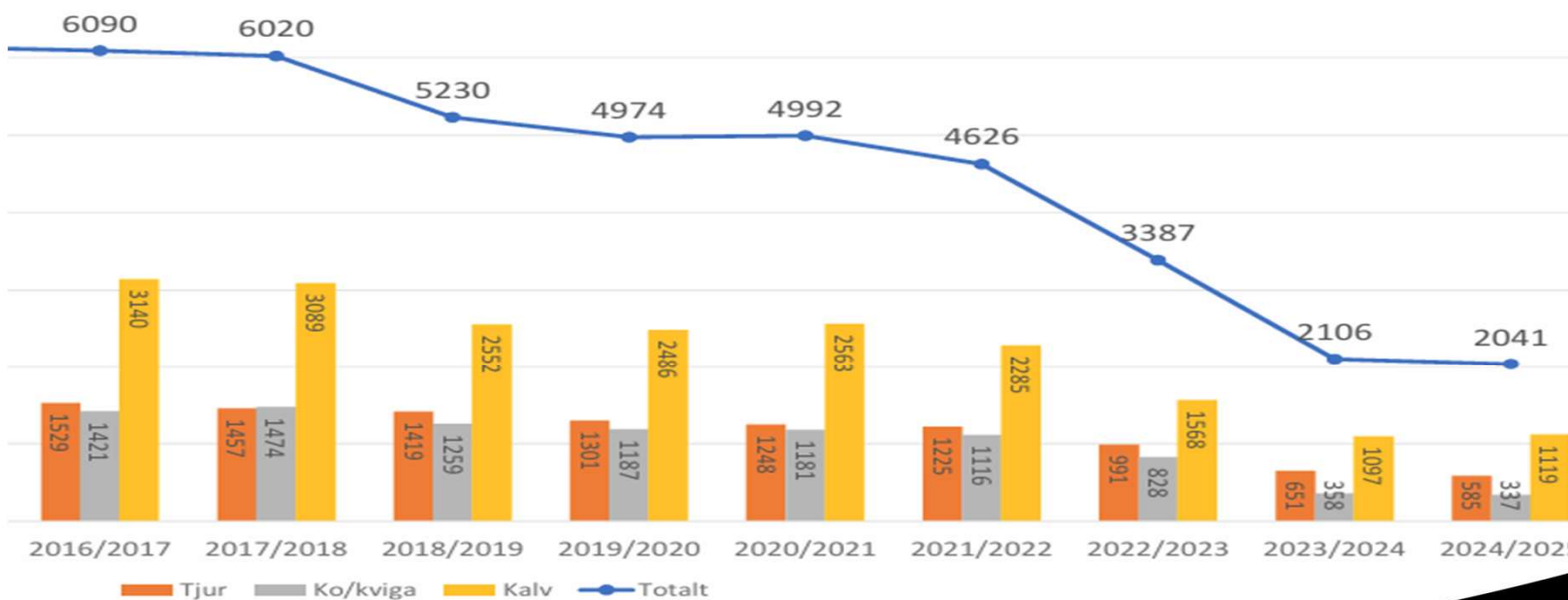
Avskjutning senaste 9-årsperioden

Antal fällda djur fördelat på typ

● Tjur ● Ko/kviga ● Kalv ● Totalt antal fällda djur ● Totalt antal inkl. annan dödlighet

ÄSO
-33 %

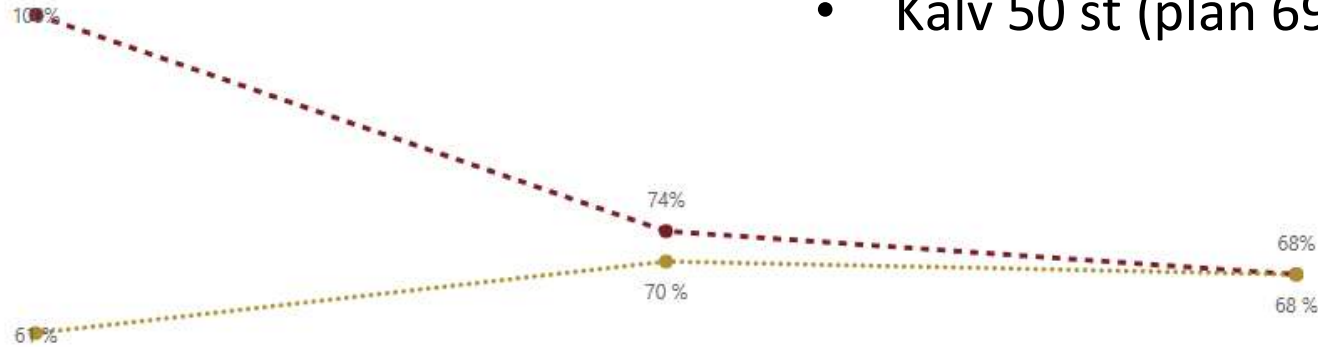
Hela länet
-66 %

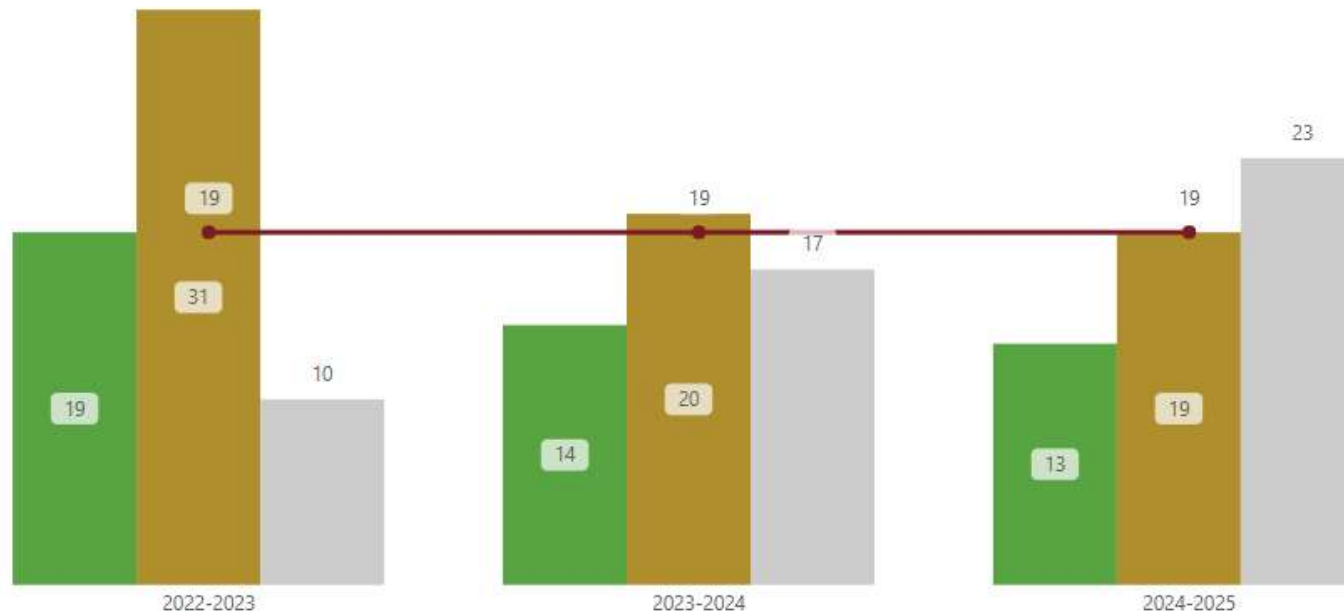
Avskjutning i förhållande till mål, planperioden

- Vuxna 46 st vuxna (plan 57 st)
- Kalv 50 st (plan 69 st)

● Avskjutning % av LST mål ● Avskjutning % av ÅSO tilldelning

● Totalt antal fällda vuxna ● Tilldelning ÅSO ● Totalt antal fällda kalvar ● Avskjutningsmål LST

Avskjutning % av LST
mål perioden

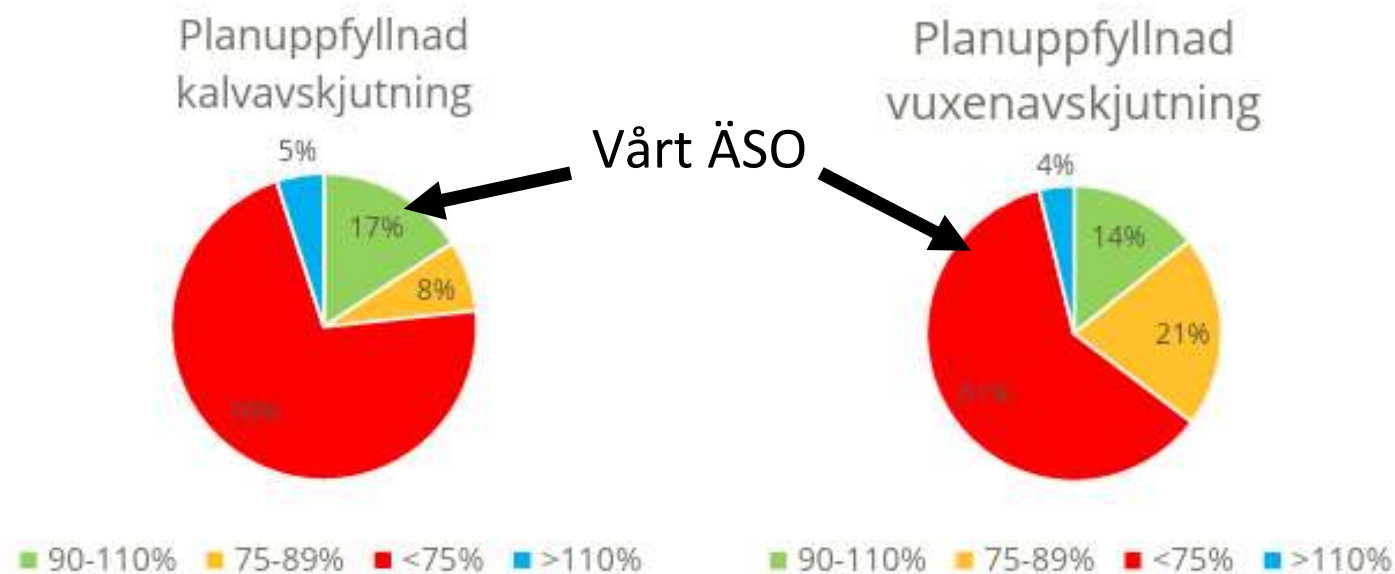
81%

Avskjutning % av ÅSO
tilldelning perioden

66 %

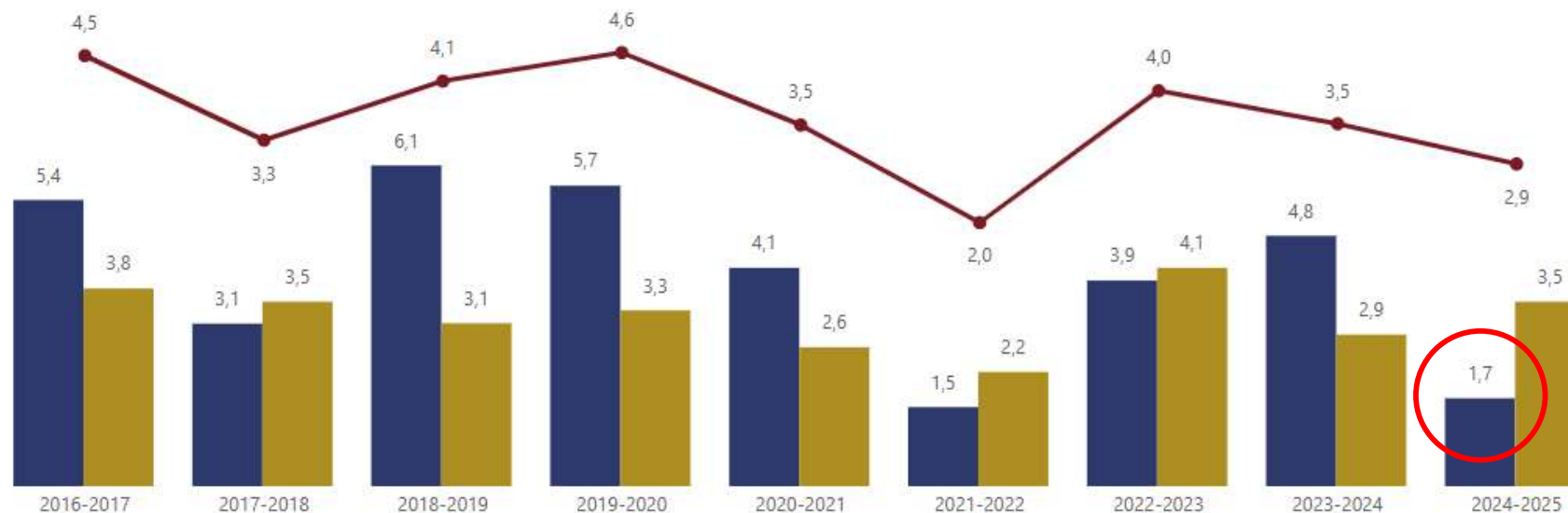
Uppfyllnad av planerad avskjutning inom länets älgskötselområden 2024-25

Total avskjutning mot plan i länet 60 %

Ålder på vuxna fällda djur

● Ko/kviga ● Tjur ● Total snittålder

Snittålder vuxna
handjur perioden

3,2

Snittålder vuxna
hondjur perioden

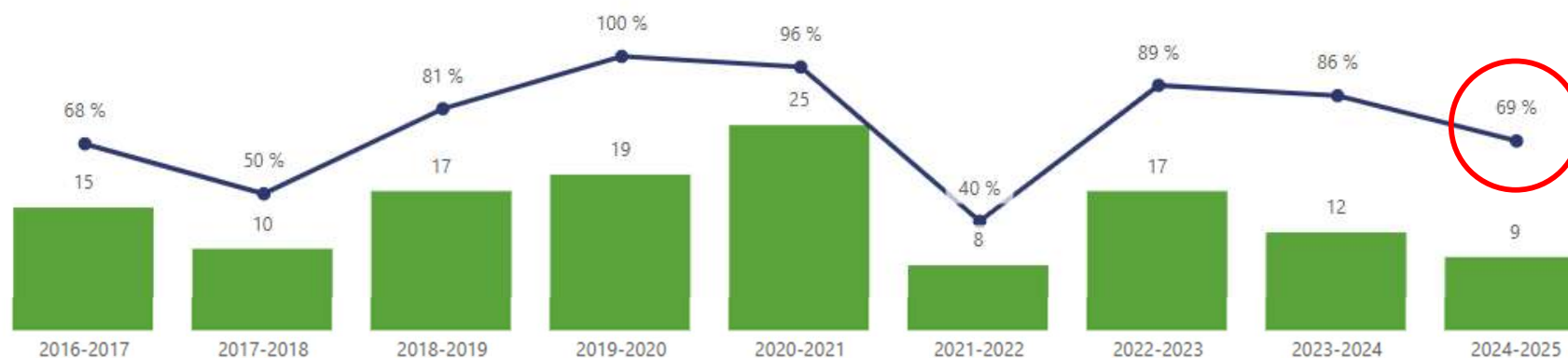
4,4

Andel åldersbestämda
perioden

76 %

Antal åldersbedömda (vuxna djur)

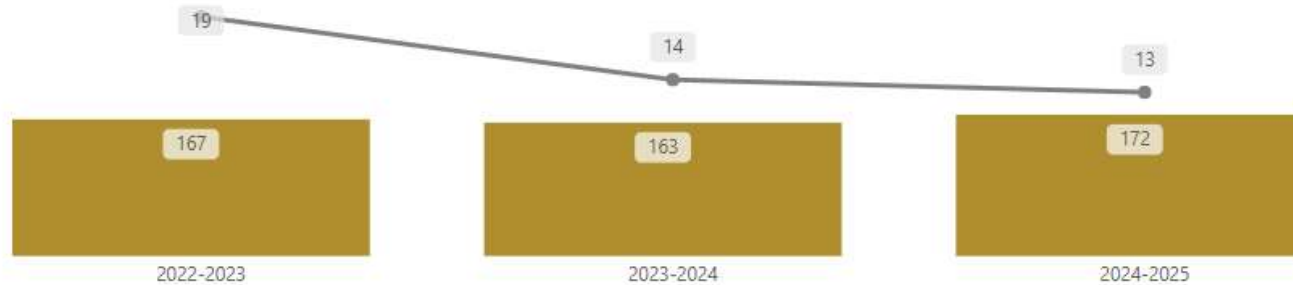
● Antal åldersbedömda ● Andel åldersbestämda

Slaktvikter, planperioden

Slaktvikt vuxna djur

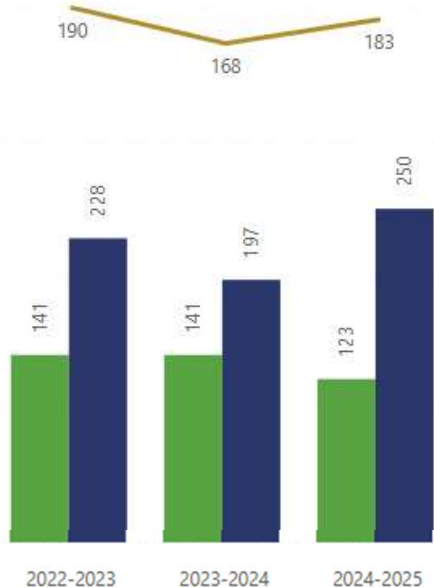
● Genomsnittlig slaktvikt ● Antal vägda

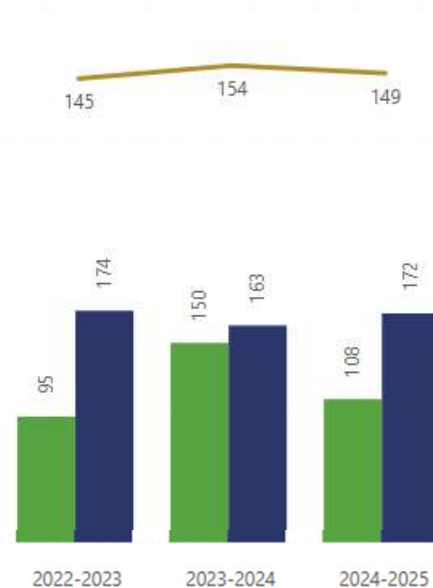
Medelvärde på slaktvikt

● Lägst slaktvikt ● Högst slaktvikt ● Genomsnittlig slaktvikt ● Mål slaktvikt kalv

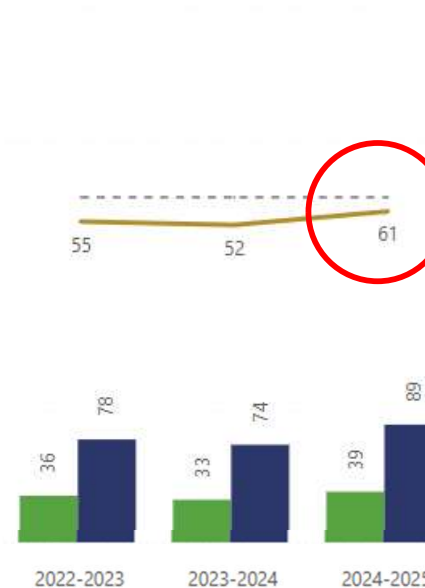
Tjur

Ko/kviga

Kalv

Genomsnittlig slaktvikt
vuxna handjur perioden

180

Genomsnittlig slaktvikt
vuxna hondjur perioden

148

Genomsnittlig slaktvikt
kalv perioden

57

Förra planperioden
2019-2021

- Tjur 169 kg
- Ko/kviga 157 kg
- Kalv 57 kg

Avskjutning, planperioden

Avskjutning per 1000 Ha

● Avskjutning/Ha Älgareal ● Avskjutning/Ha Totalareal ● Summa älgareal

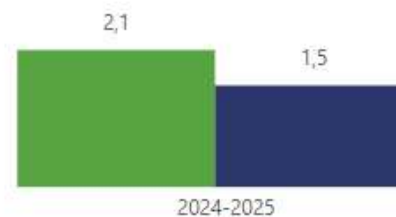
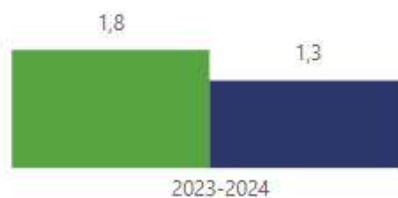
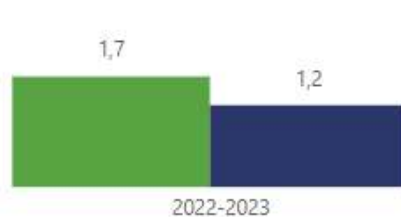

Totalt/1000 älgareal Ha perioden
1,84

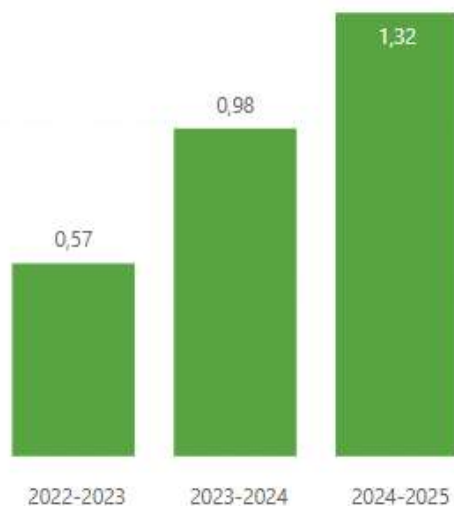
Totalt/1000 Ha totalareal perioden
1,36

Kalv/1000 Ha perioden
0,96

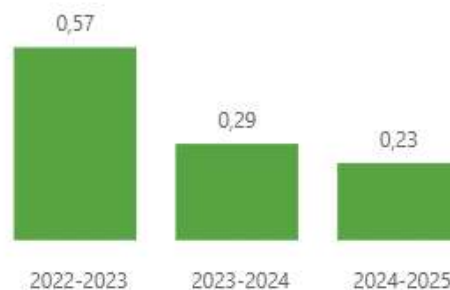
Vuxen/1000 Ha perioden
1,32

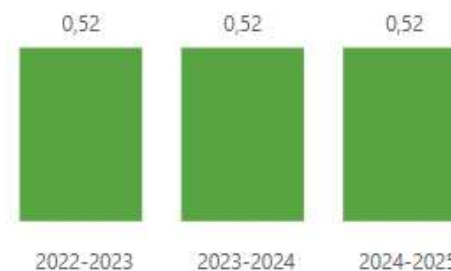
Kalv

Ko/kviga

Tjur

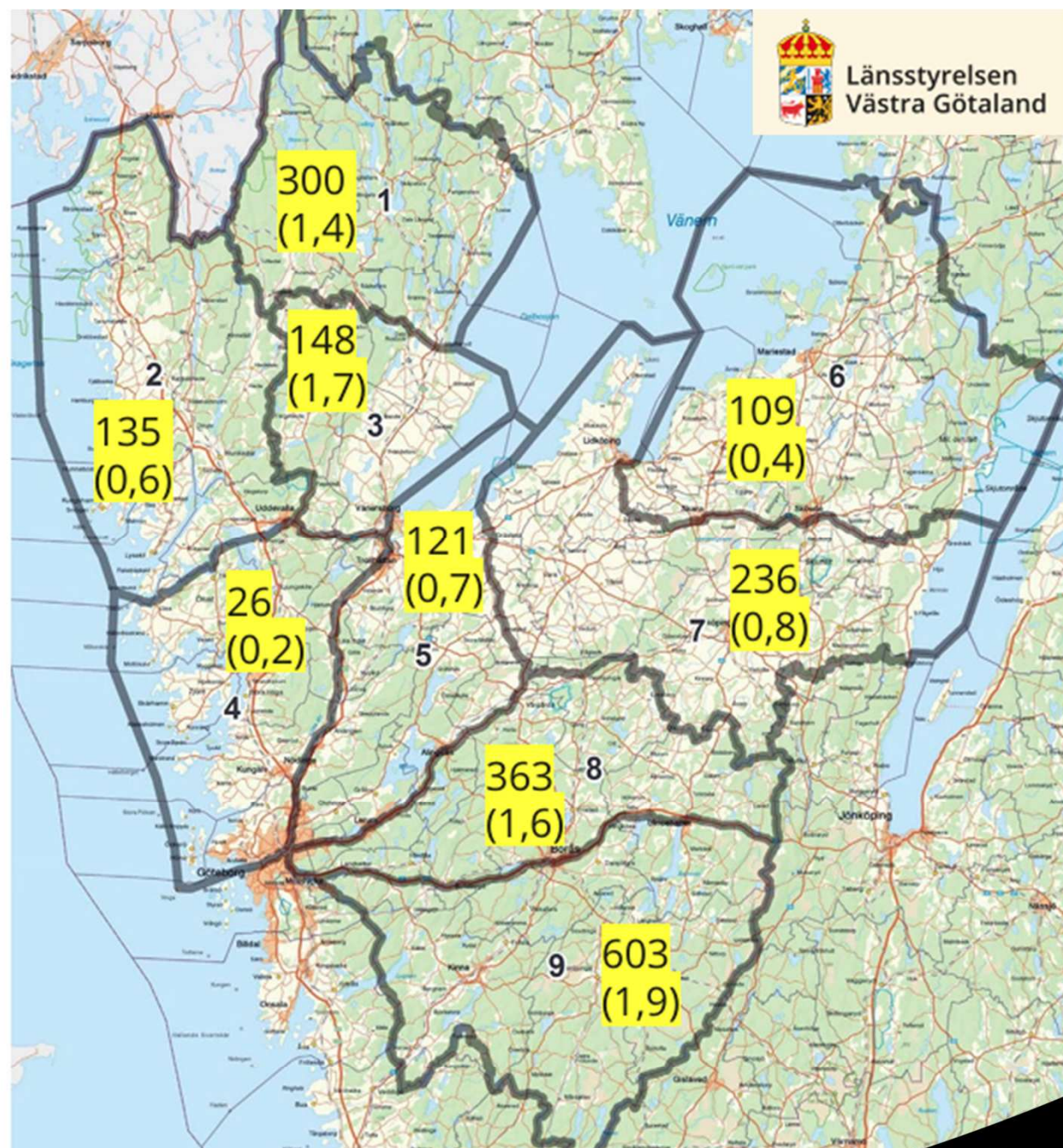
Avskjutning 2024/2025

ÄFO

Antal fällda
(fällda per 1000 ha)

Härlunda-Vinköl

- Senaste året: 1,5
- Planperioden: 1,4

Obs per mantimme

● Obs/timme ● Antal timmar ● Mål antal timmar

Älg-obsen

Tjurandel perioden

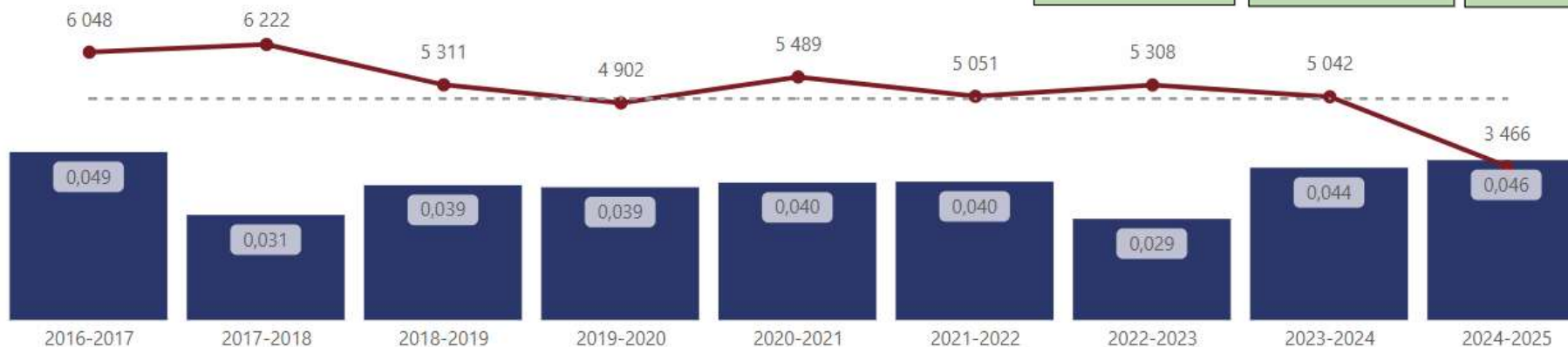
37 %

Obs/timme perioden

0,039

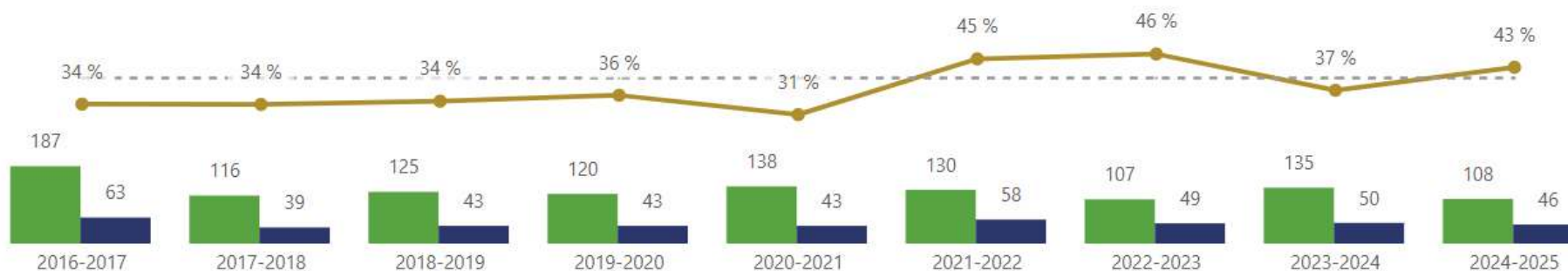
Kalv per ko perioden

0,75

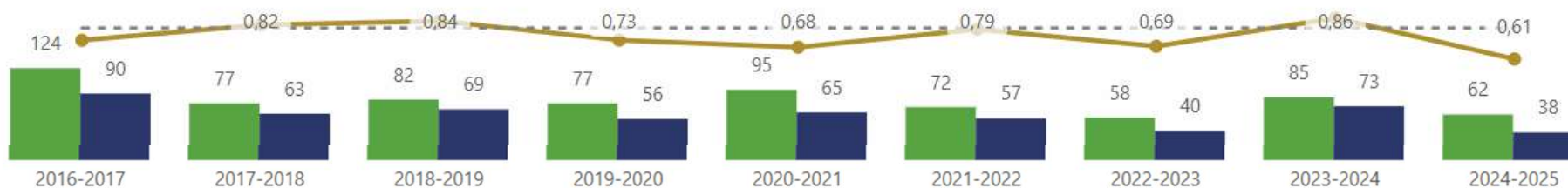
Obs tjurandel

● Antal vuxna ● Antal tjurar ● Tjurandel ● Mål tjurandel

Obs kalv per hondjur

● Antal hondjur ● Antal kalvar ● Kalv per hondjur ● Mål kalv/ko

Summering älg-obsen

- Högre tjurandel och lägre kalv/ko i senaste obsen – men för få timmar!
- Älgobs 21,5 tim/älg (25,6 under planperioden)
- Jämförelse hela länet
 - Tjurandel 2024: 37,5 % (ÄSO 37 %)
 - Älgobs per timme 2024: 0,082 (ÄSO 0,046)
- Ska vi oroa oss över reproduktionstalet..?

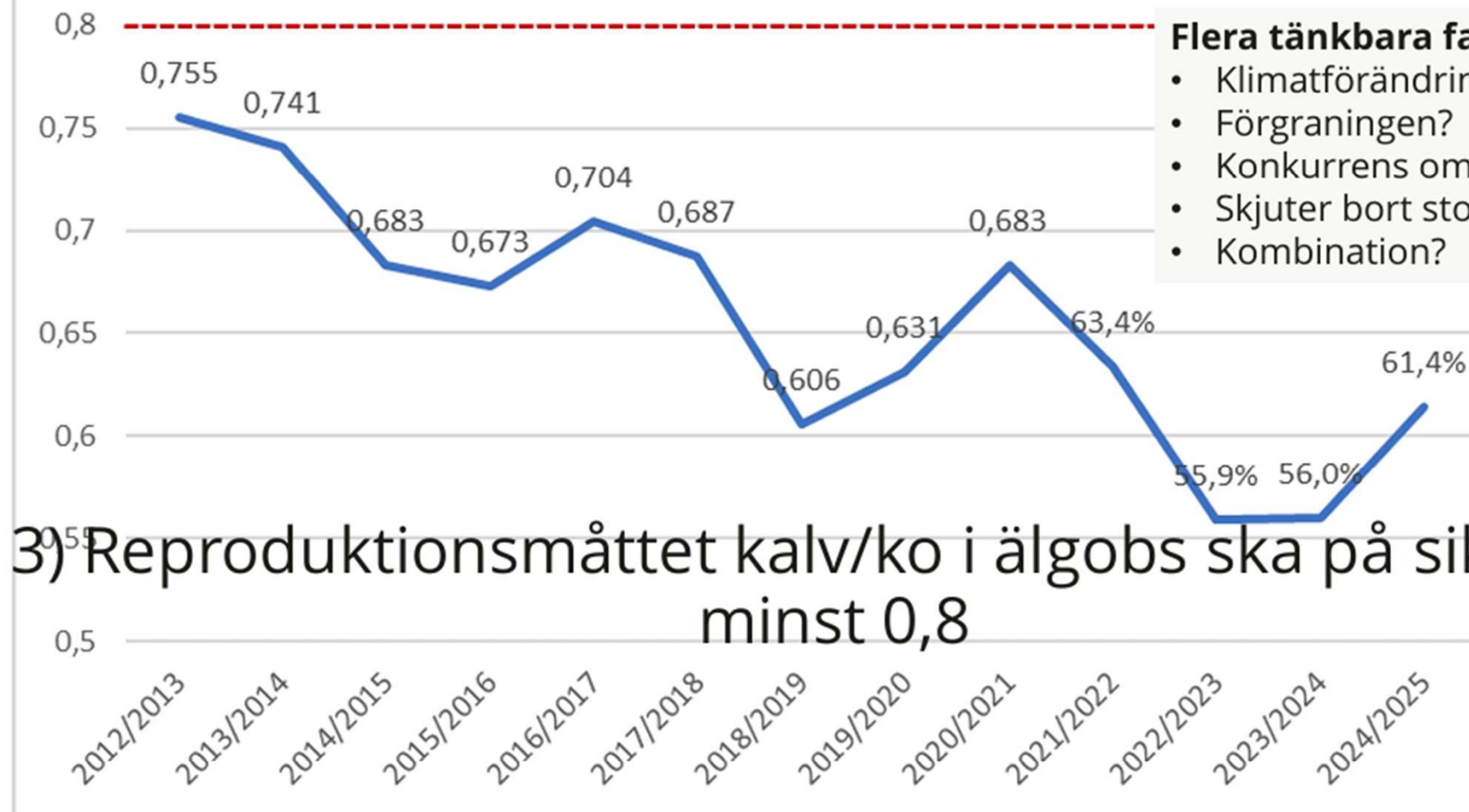

Kalv/ko i länet sen 2012

Målvärde Antal kalvar per hondjur i älgobs 2012-2024

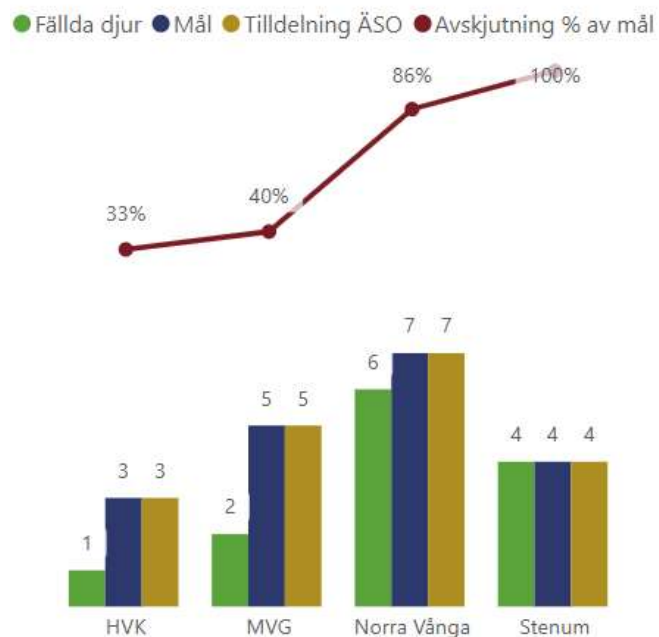
Flera tänkbara faktorer:

- Klimatförändring?
- Förgraning?
- Konkurrens om foder?
- Skjuter bort stora äldre djur?
- Kombination?

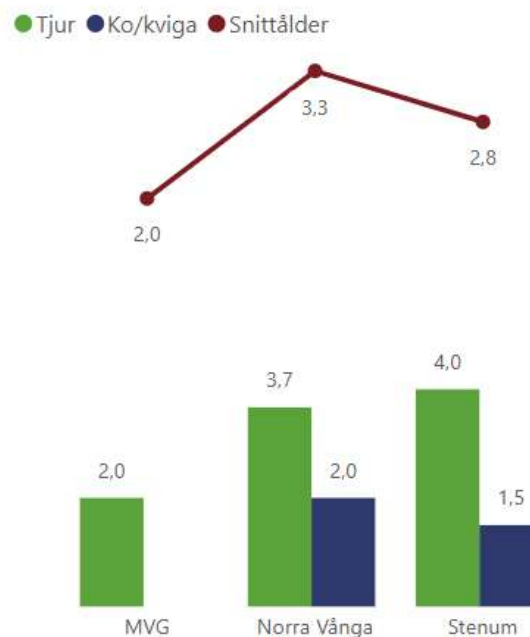

3) Reproduktionsmättet kalv/ko i älgobs ska på sikt vara minst 0,8

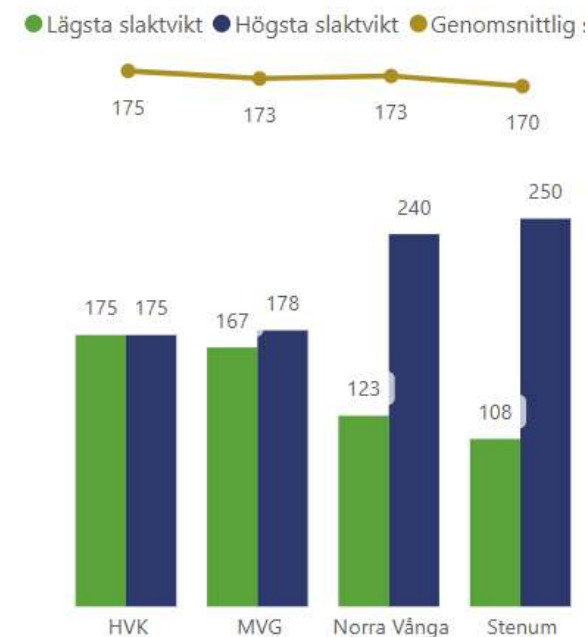
Fällda vuxna djur mot avskjutningsmål

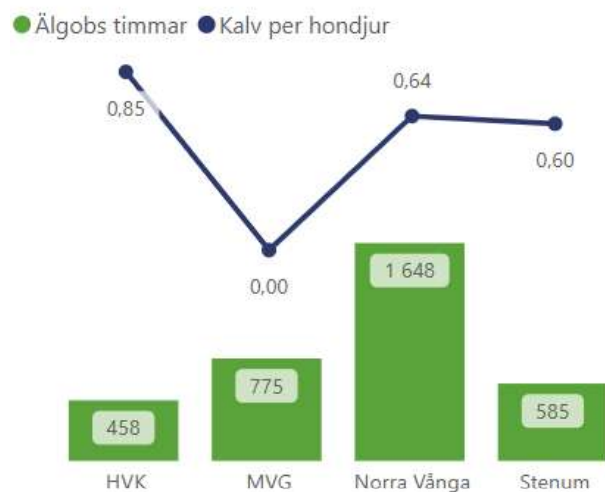
Medelvärde på ålder

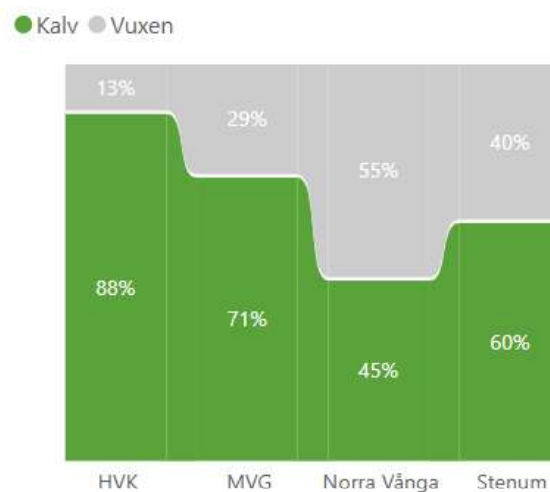
Slaktvikt vuxna djur

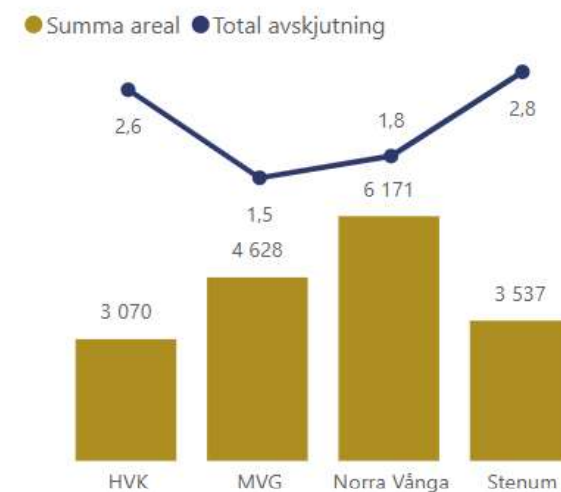
Fällda vuxna djur mot tilldelning i ÄSO

Antal fällda djur fördelat på kalv/vuxen

Avskjutning per 1000 Ha (älgareal)

Länk till statistiken finns på ÄSO:ts hemsida!

Summering älgjakten 2024-2025

- Bedömd stam: 5,6 älgar/1000 Ha
 - Målsättning i förra planen 5,5
 - Minskad vuxenavskjutning främst avseende ko/kviga
 - Varierad kalvavskjutning under planperioden
 - Yngre/mindre vuxna hondjur (men för få)
 - Ökning av övrig dödlighet
 - Hög tjurandel och låg reproduktion enligt senaste älgobsen...
- Samtliga tjurar fälldes de 4 första dagarna
- De fyra korna/kvigorna fällda efter 1,5 månad
- Hög kalvavskjutning - sista kalven fälldes 26 januari

Länsstyrelsens summering 2024-25

Positiv utveckling på några av kvalitetsmålen?

- Möjlig trendbrott för reproduktionsmåttet kalv/ko och medelkalvvikten
 - Även om vi fortfarande ligger långt från målbilden, så ökar båda värdena i år.
 - Det behövs data över flera år för att kunna dra några slutsatser, men vi ser ändå positivt på utvecklingen.
- Kalvandelen i avskjutningen har ökat – bra jobbat!

Summering av jakten 2024-2025

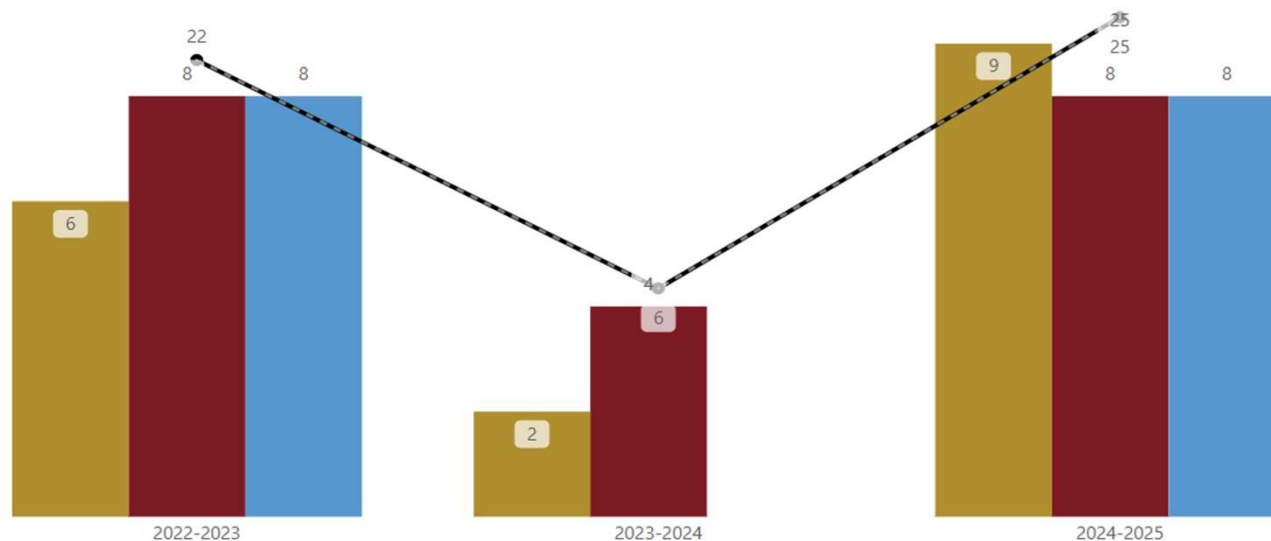
Kronhjort

Kronhjort avskjutning planperioden

Antal fällda djur fördelat på typ

● Kalv ● Hjort ● Hind ● Totalt antal fällda djur ● Totalt antal inkl. annan dödlighet

Kalvandel perioden

32 %

Tjurandel kalv perioden

47 %

Avskjutning % av LST
mål perioden

75%

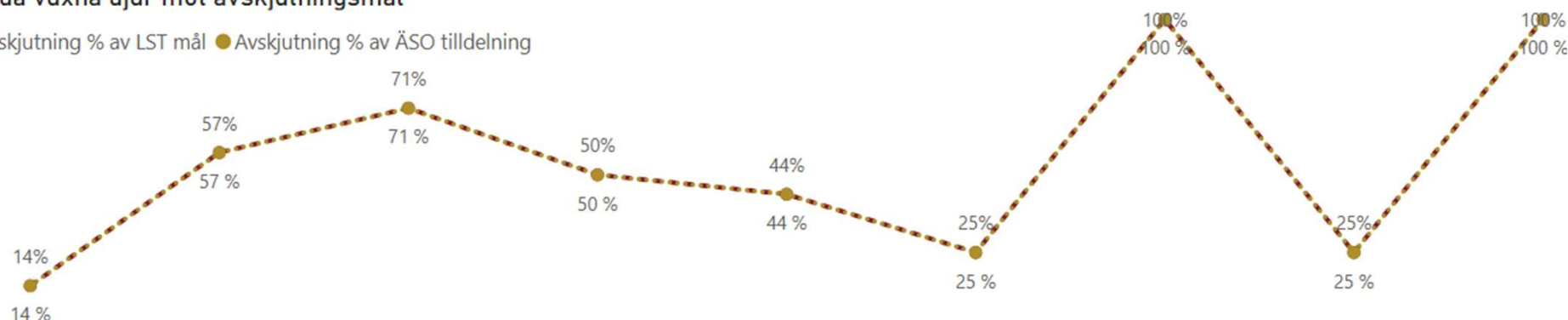
- **Senaste jaktåret 2024-25**
 - Alla vuxna skjutna enligt plan
 - Kalvandel 36 % (målet är 50 %)
 - Ingen kapital >12 taggar skjuten (en tillåten)
 - Sjunkande snittålder vuxna djur, ökande genomsnittlig slaktvikt
- **Planperioden**
 - 75 % avskjutning mot mål beror på det magra utfallet 2023-24 samt att det skjutits för få kalvar, dock ökande.

Kronhjort vuxna handjur, planperioden

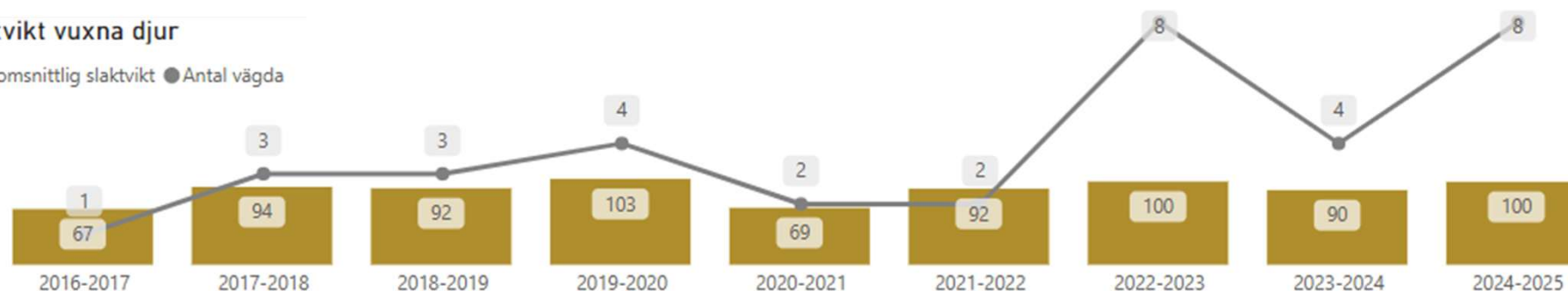
Fällda vuxna djur mot avskjutningsmål

● Avskjutning % av LST mål ● Avskjutning % av ÅSO tilldelning

Slaktvikt vuxna djur

● Genomsnittlig slaktvikt ● Antal vägda

JAKTÅR	2	4	6	7	8	10	11	12	13	17	20	Totalt
2016-2017		1										1
2017-2018	2	1	1			1						5
2018-2019	1		1									2
2019-2020	1		1		1			1			1	5
2020-2021	2											2
2021-2022	1				1							2
2022-2023			1	1	2		1	1	1	1		8
2023-2024	2		1			1						4
2024-2025	1		2		4			1				8
Totalt	10	2	7	1	8	2	1	3	1	1	1	37

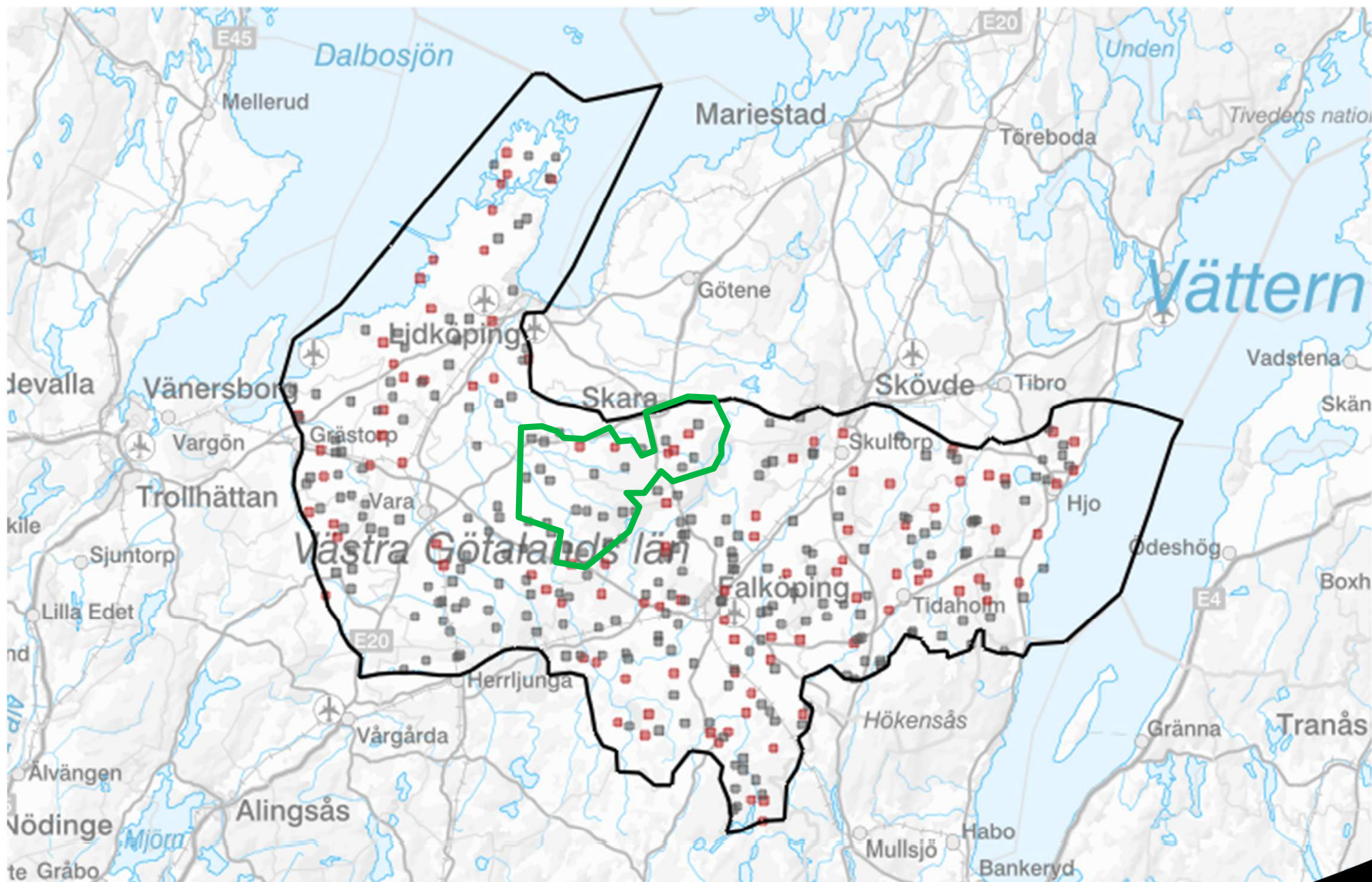
- 2022 och 2024 var avskjutningen för vuxna 100 % av plan, övriga år under senaste 9-årsperioden har den varit 41 %.
- Dessa två år har vi haft utökad jakt på hjortar >8 taggar.

Betesskador och fodertillgång ÄBIN - ÄFO 7

2020 – 2022 - 2024

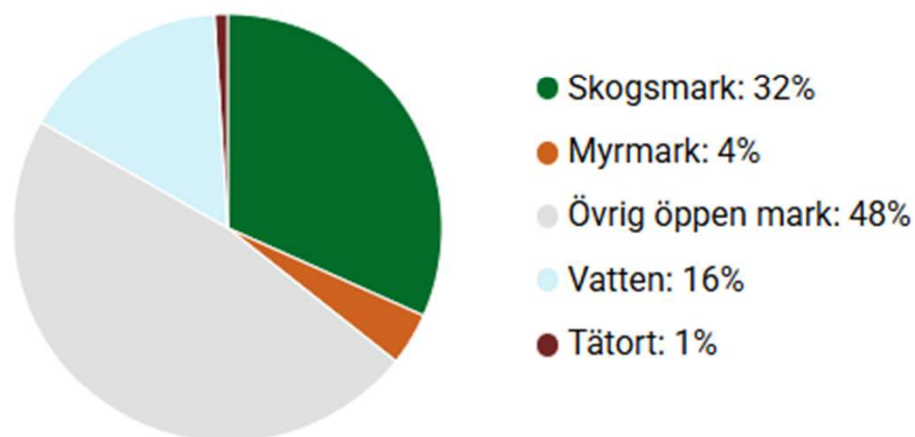

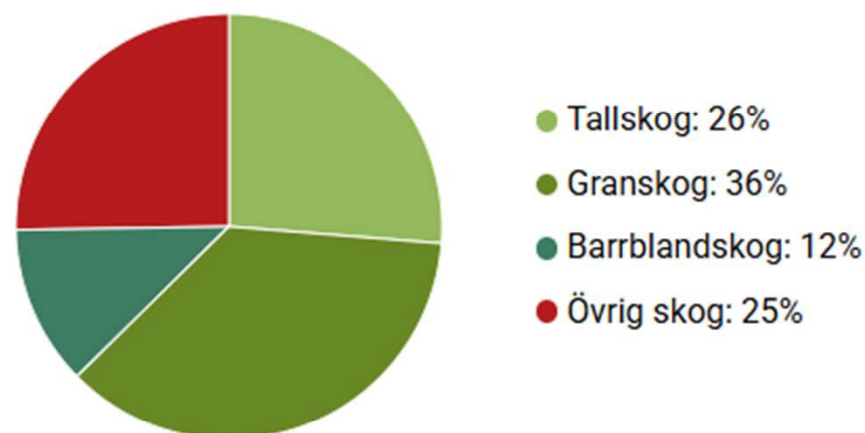
- Röda rutor ingick i inventeringen 2024

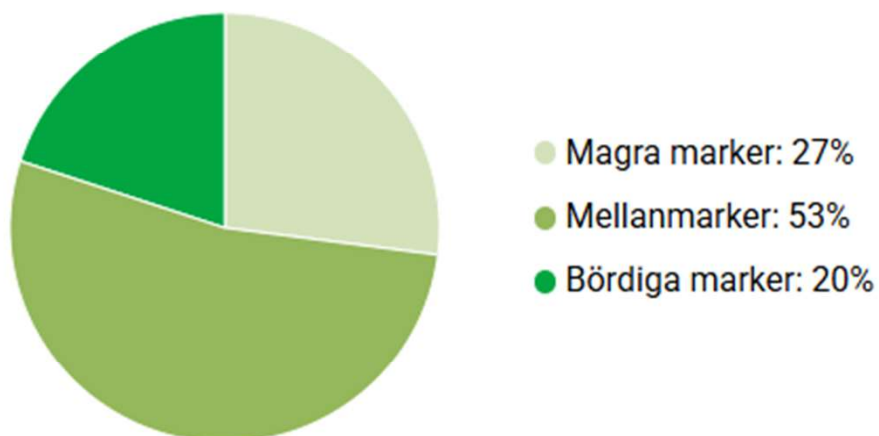
Procentuell fördelning av ägoslag (Lantmäteriet, GSD-Översiktskartan)

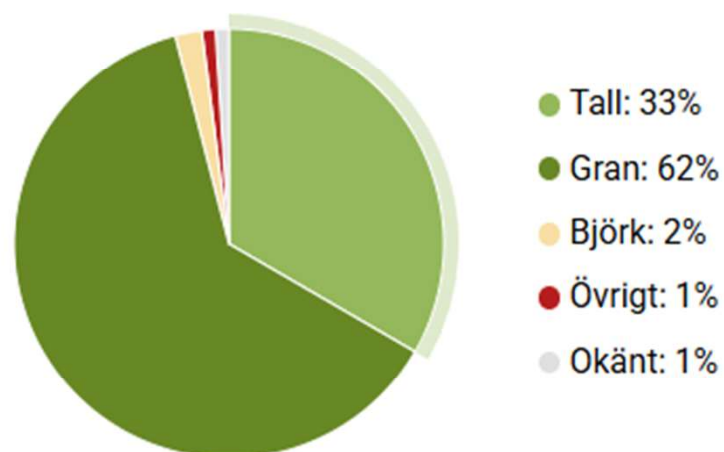
Skog högre än 5 meter, produktiv skogsmark enl. Riksskogstaxeringen.

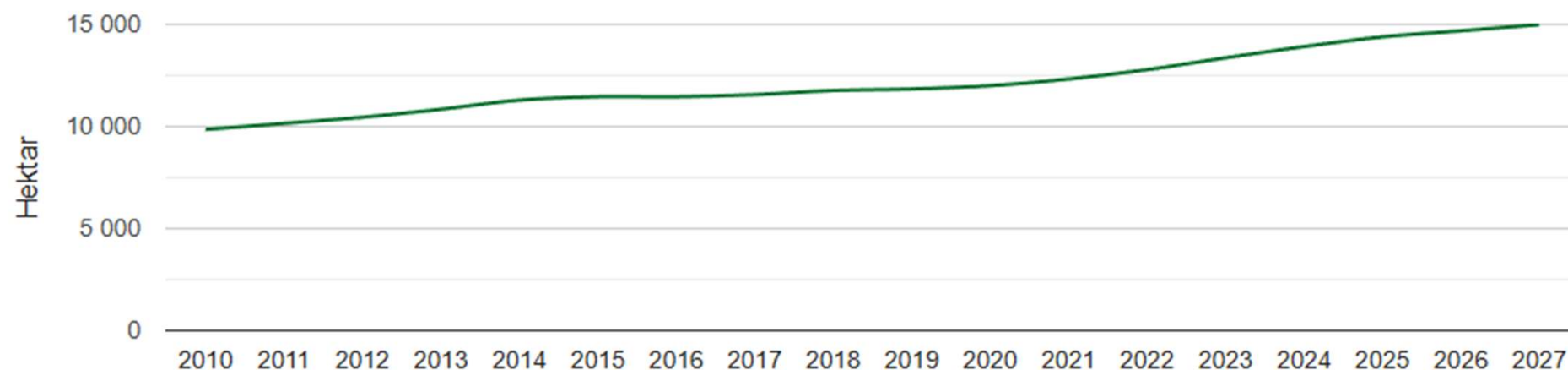
Markslagsfördelning för de tre senaste inventeringarna

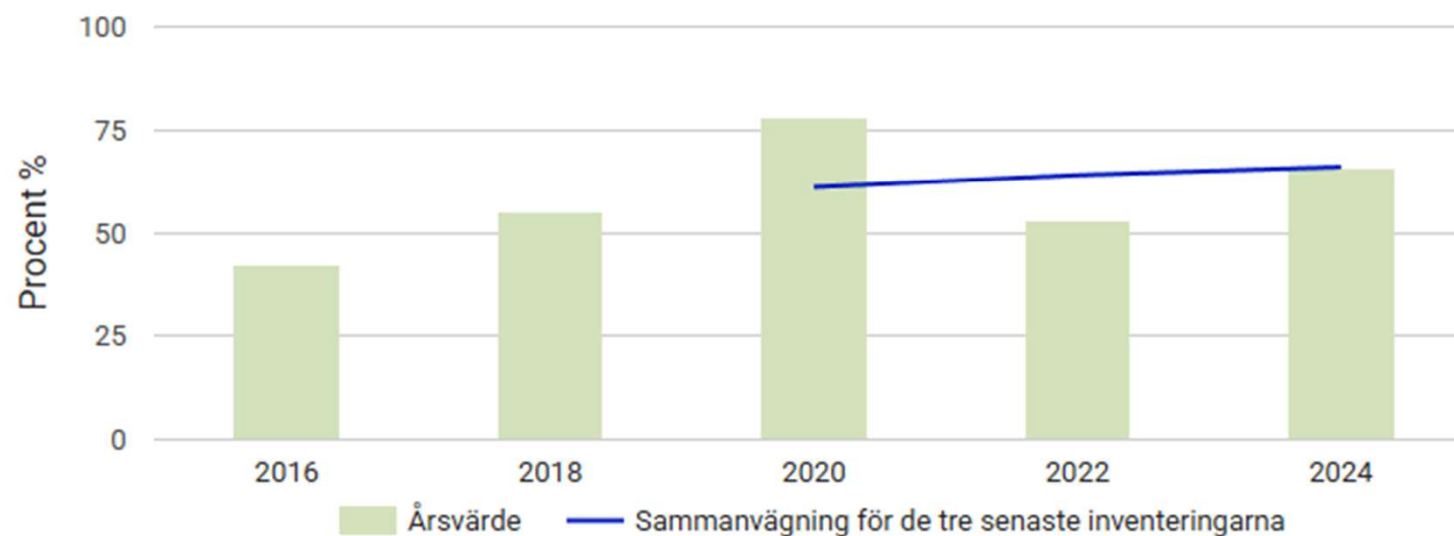
Föryngrade trädslag för de tre senaste inventeringarna

Utveckling av foderproducerande ungskogsareal över tid

Andel ytor i ungskog med förekomst av RASE

Årsskadad tall, 9 %

Andelen årsskadade tallar för de tre senaste inventeringarna är i intervallet 5-10 procent vilket innebär en allvarlig skadenivå och åtgärder behöver vidtas för att minska skadenivån.

**Mål 5 %
(10 %*)**

Oskadad tall, 63 %

Andelen oskadade tallar för de tre senaste inventeringarna är i intervallet 50-70 procent vilket innebär en svår skadenivå. Viltskador har ackumulerats under flera år och det behövs kraftfulla åtgärder för att det ska bli möjligt att 7 av 10 tallstammar är oskadade när dagens ungskogar når 5 meters höjd.

Mål 70 % (61 %*)

Årsskadad gran, 2,4 %

Andelen granstammar med en årlig viltskada överskrider 1 procent för de tre senaste inventeringarna.

**Mål 1 %
(1,2 %*)**

Tall på magra marker, 66 %

På dessa marker behöver åtgärder vidtas för en bättre ståndortsanpassning.

**Mål 80 %
(60 %*)**

Tall på mellanmarker, 26 %

Mer än en fjärdedel av den mark som är lämplig för både tall och gran har återbeskogats med tall, vilket innebär en godtagbar ståndortsanpassning.

**Mål 26 %
(19 %*)**

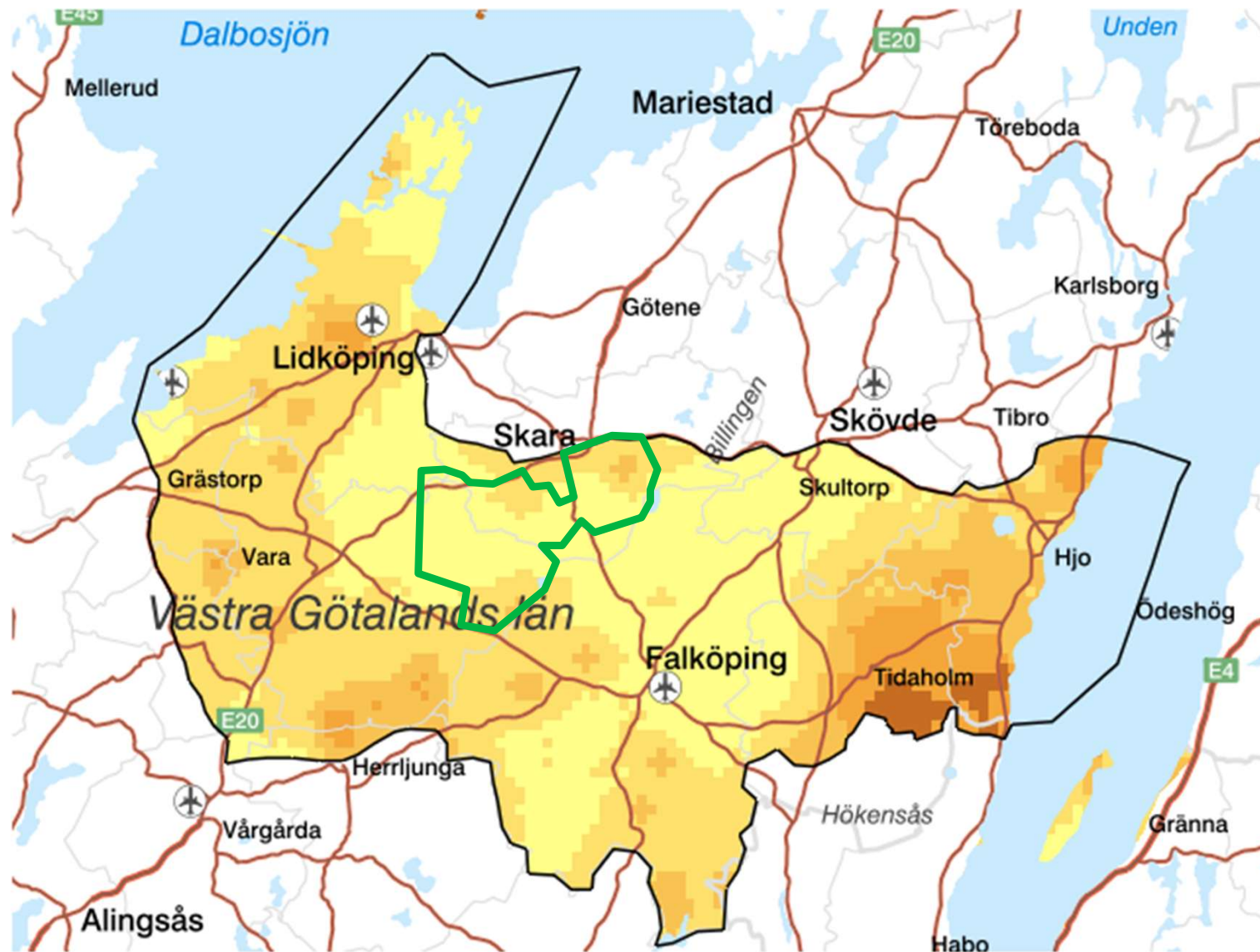

Konkurrensstatus RASE, 12 %

RASE har gynnsam status på minst 10 procent av inventerade provytor, vilket innebär att målet för RASE är uppfyllt.

Mål 5 % (10 %*)

Geografisk fördelning

Summering ÄBIN

- Ökad fodertillgång och tillgång på RASE
- Färre skador på tall, dock ej på mål
- Fler skador på gran, längre från mål
- Ökad andel tall på lämplig mark

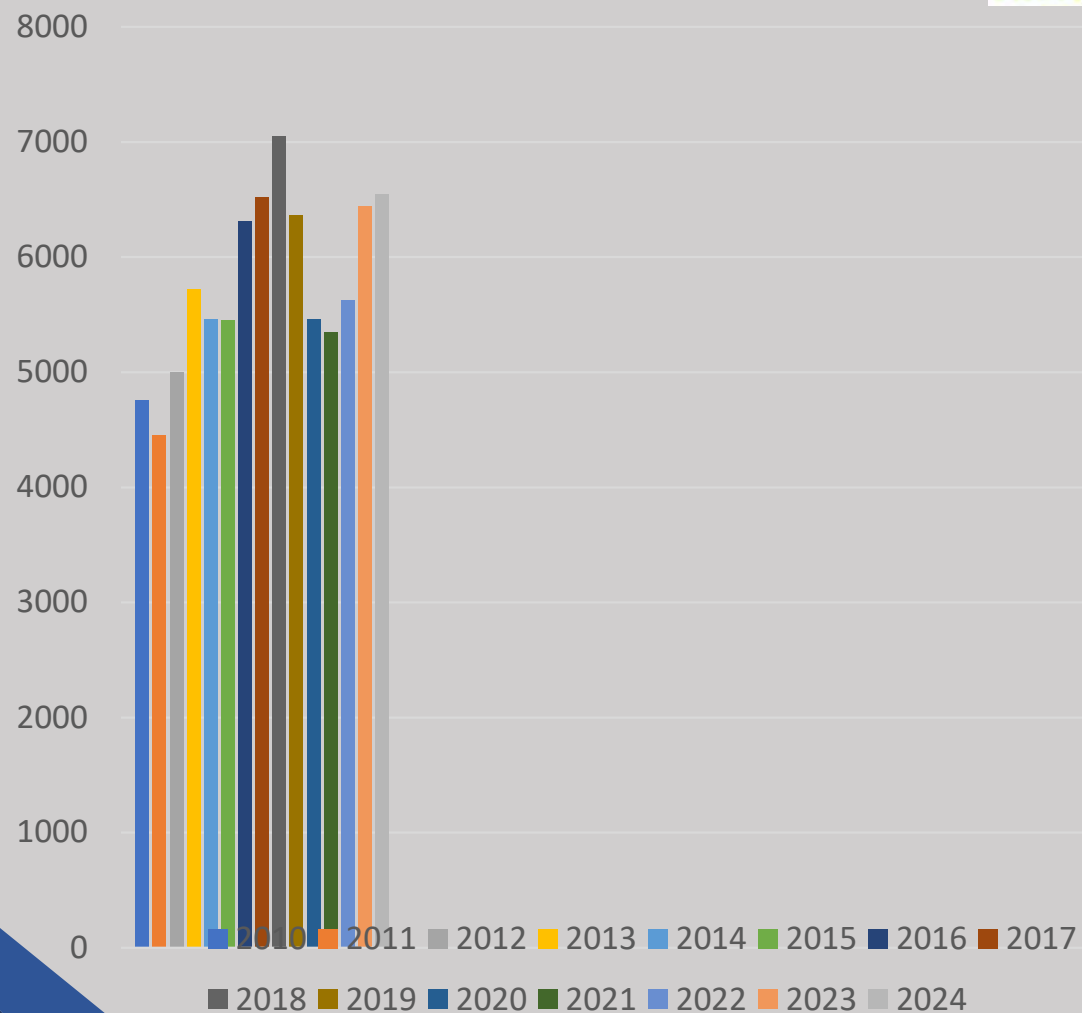
Viltolyckor ÄSO Härlunda - Vinköl Stenum - Norra Vånga

Robert Ålrud - NVR Skara
Statistik hämtade ur NVR:s databas

**Jägareförbundet
Skara**

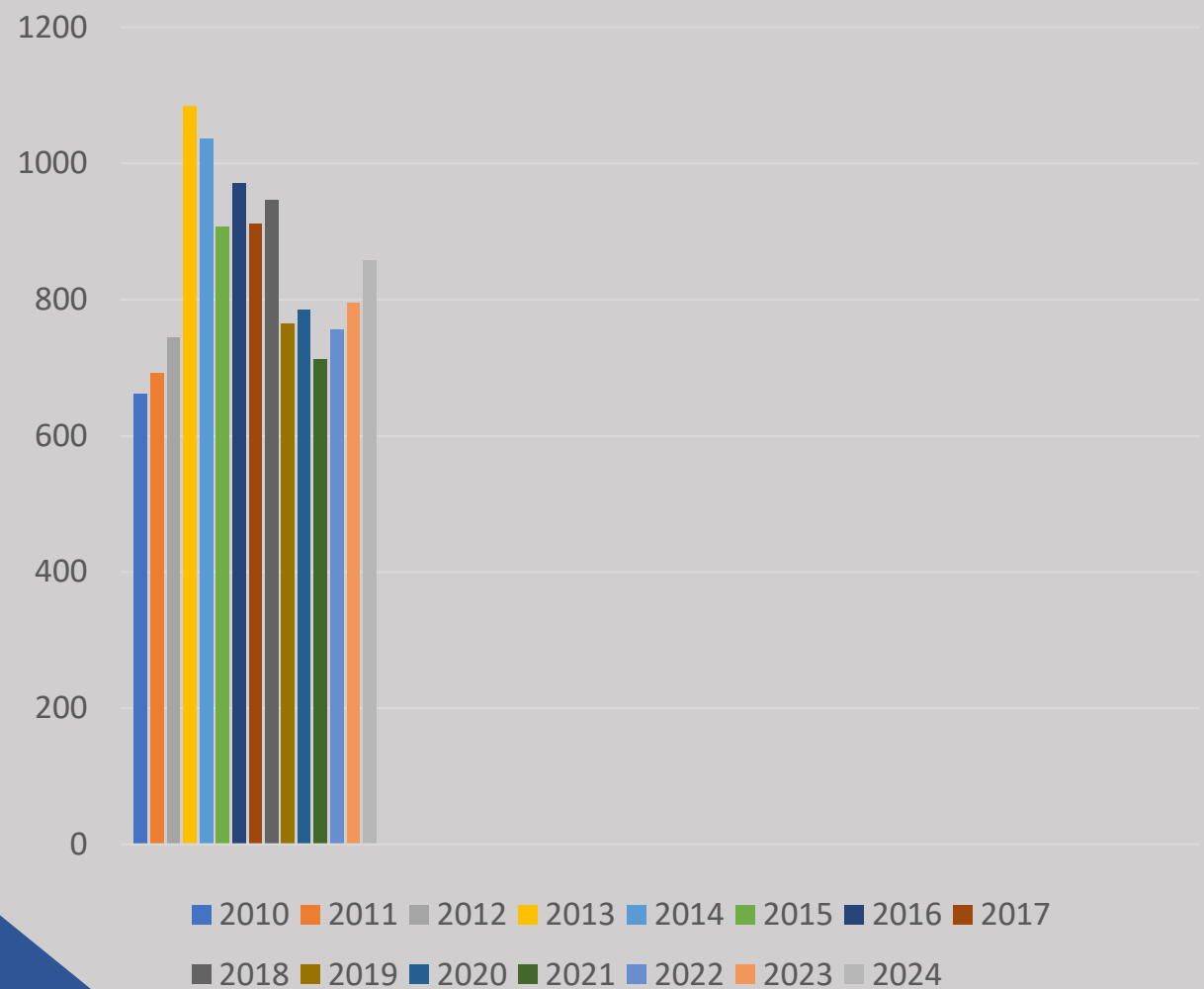
Älgolyckor Sverige (kalenderår)

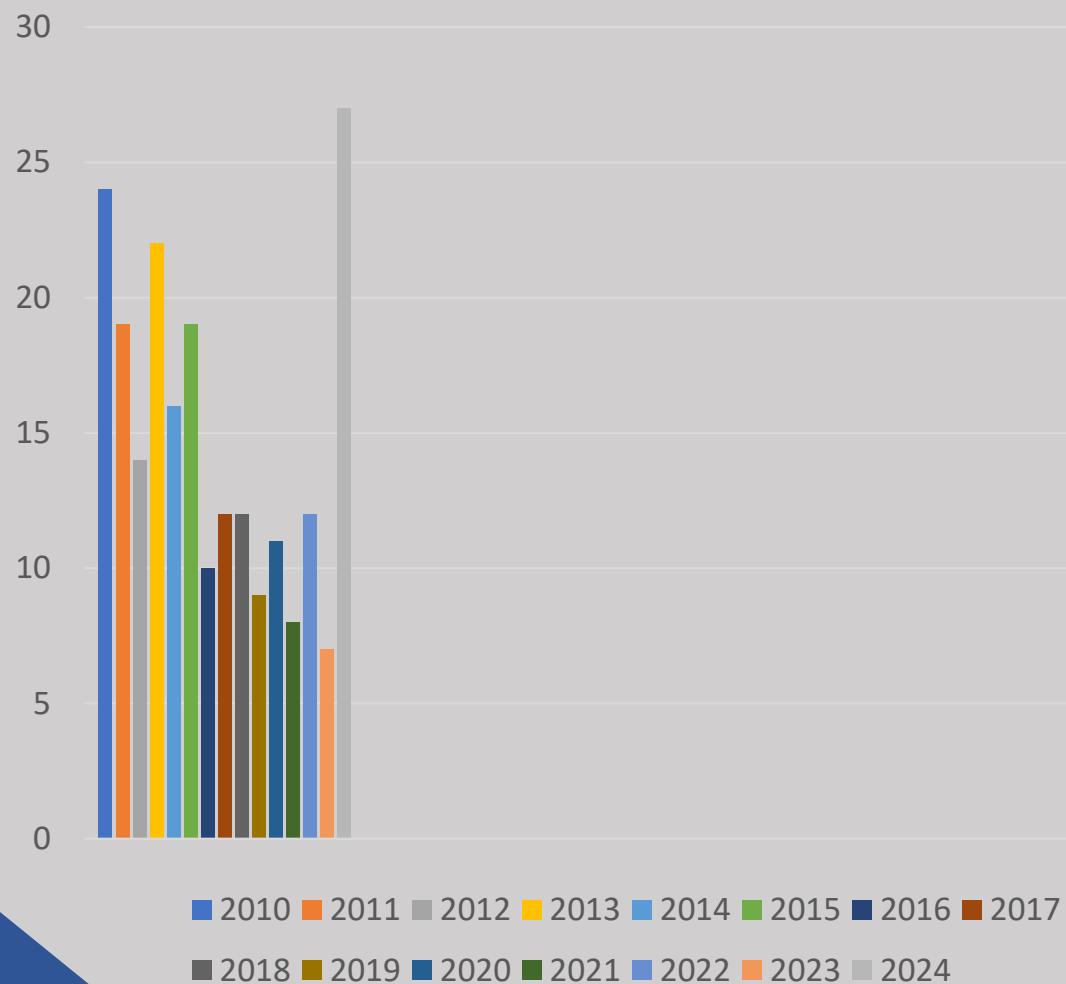
Älgolyckor

Västra
Götaland

(kalenderår)

Älgolyckor Skara (kalenderår)

ÄSO Härlunda Vinköl Stenum Jaktår 2024-25 (anmälda älgolyckor)

20/7 Promille vägen – Okänd älg

15/9 Lv 184 – Härlunda – Kalv funnen död senare.

15/9 - E20 – Kålltorp – Okänt djur – Bedöms allvarligt skadad, ej funnen. Konstigt case, troligt gått ned i Flan.

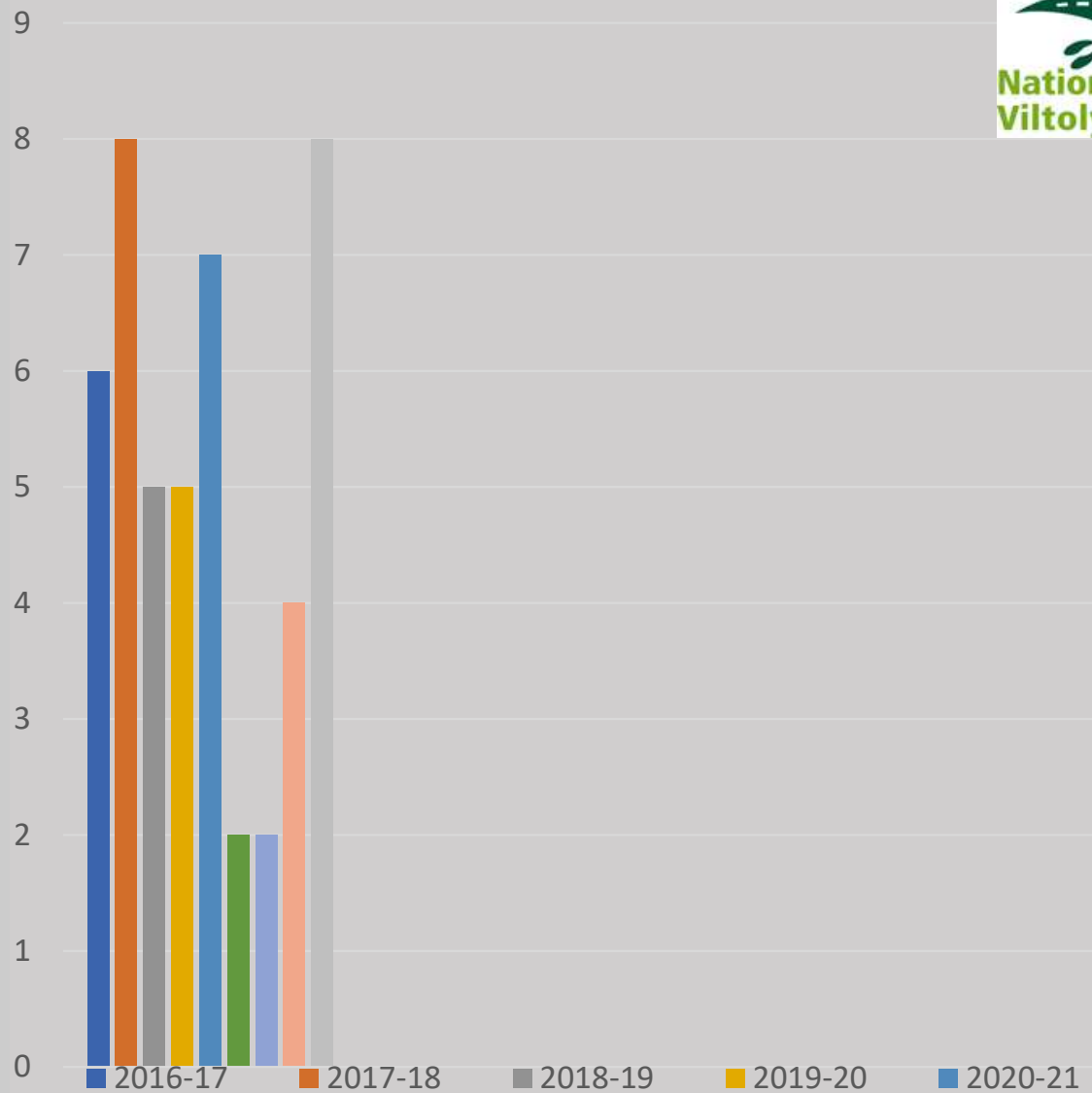
1/10 - E20 – Okänd älg funnen död i diket,

7/10 – E20 – Karstorp- Tjur –död

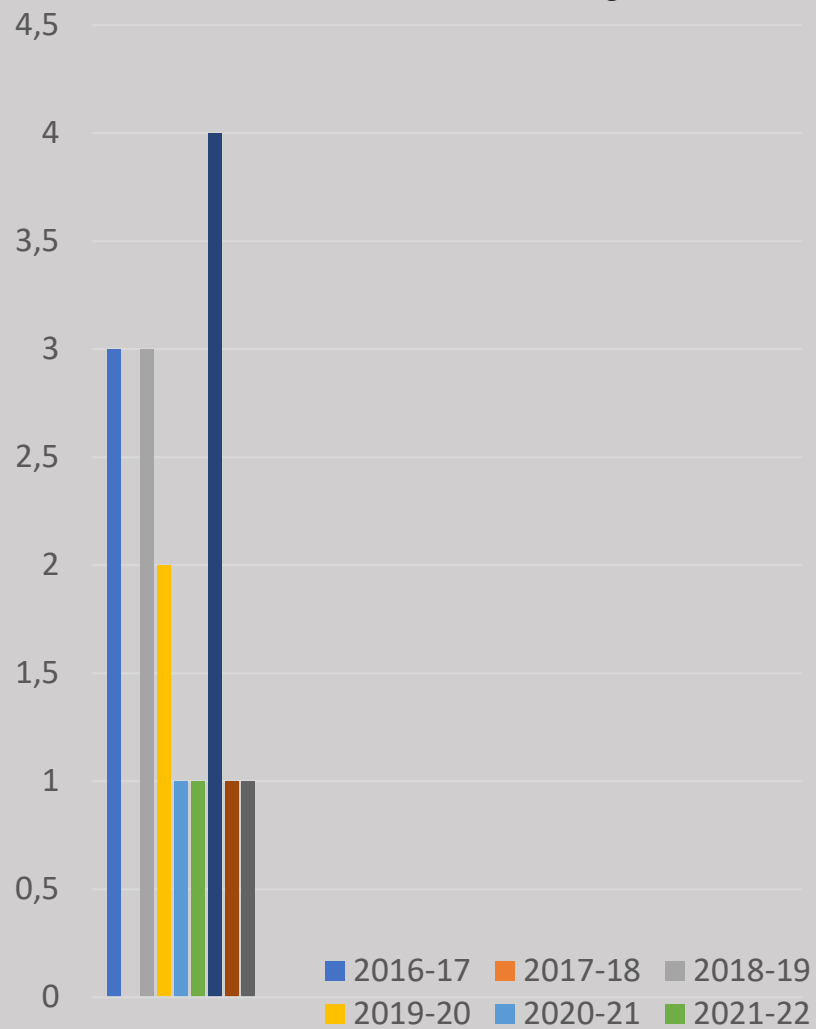
2/11- E20 – Kilagården- Tjur – död

8/11- LV 184 – Okänt vuxet djur, okänt utfall

9/11- G:la Falköp väg- Död älgkalv funnen, oanmäld olycka

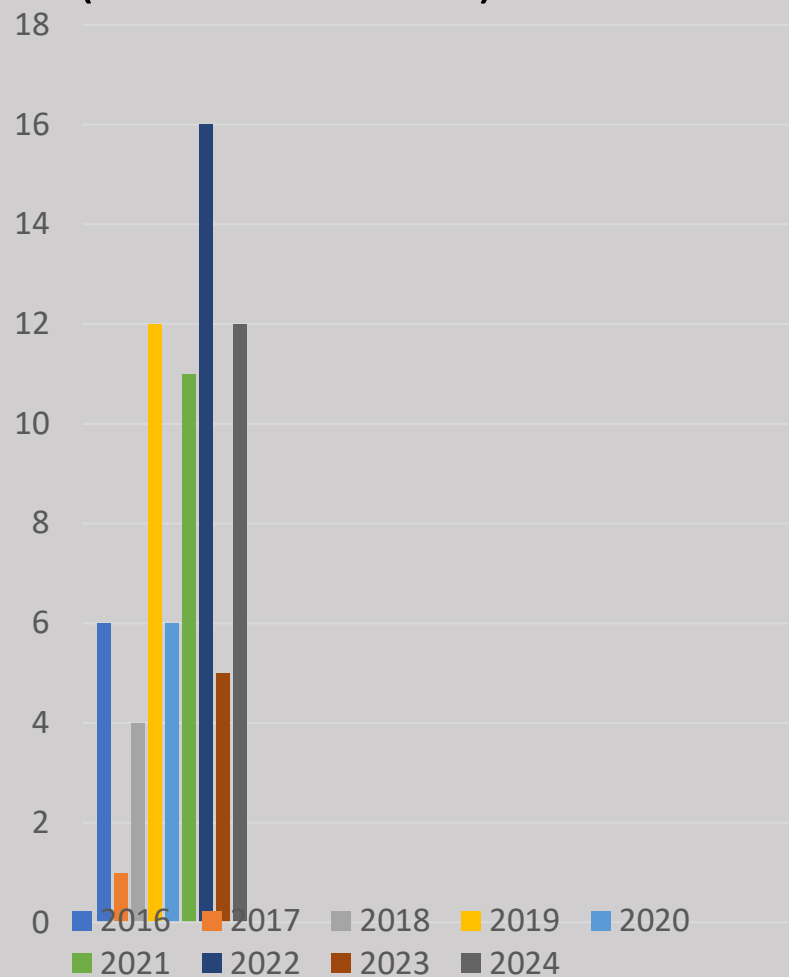

Kronvilt 1 st (jaktår)

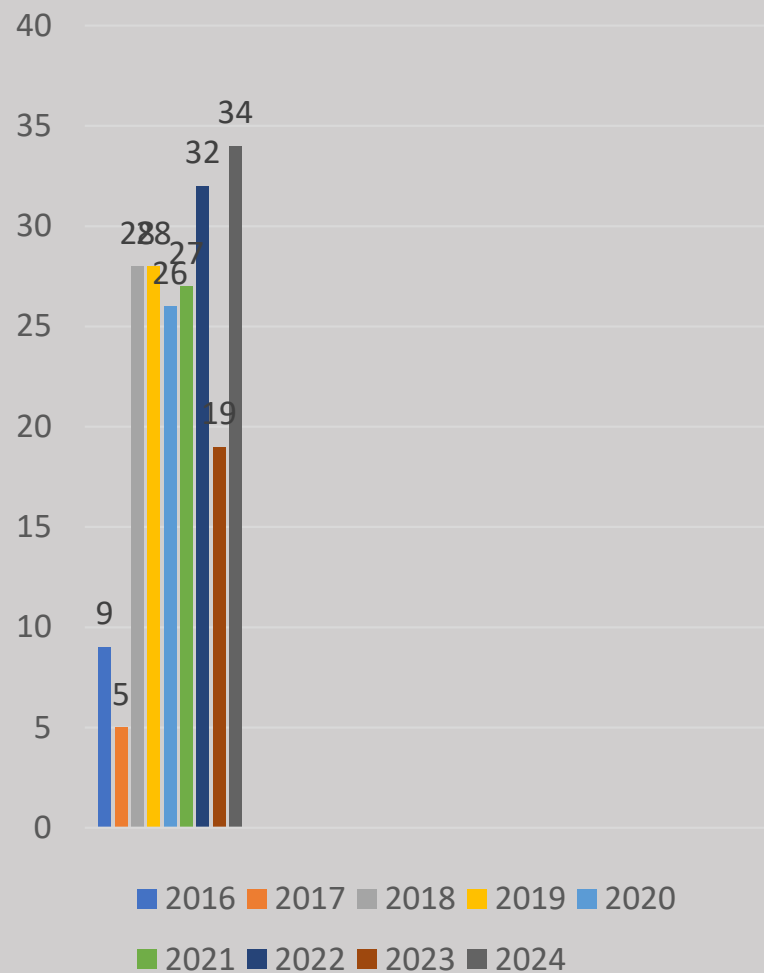
LV 184 – Dagsnäs – Bedöms oskadd.

Dovvilt – Skara (kalenderår)

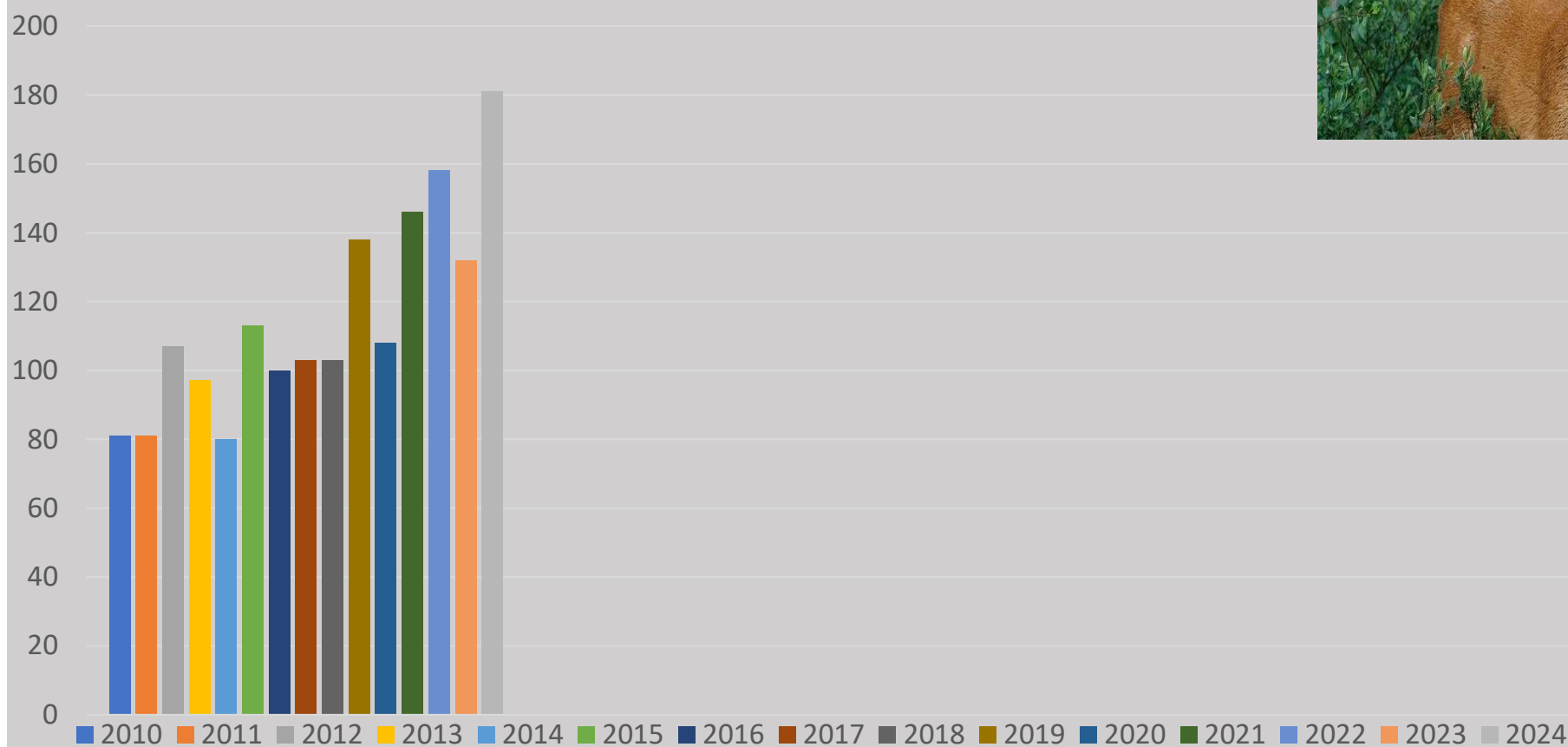

Vildsvin

Skara (kalenderår)

Rådjur - Skara (kalenderår)

Förslag till ny skötselplan

Perioden 2025-2027

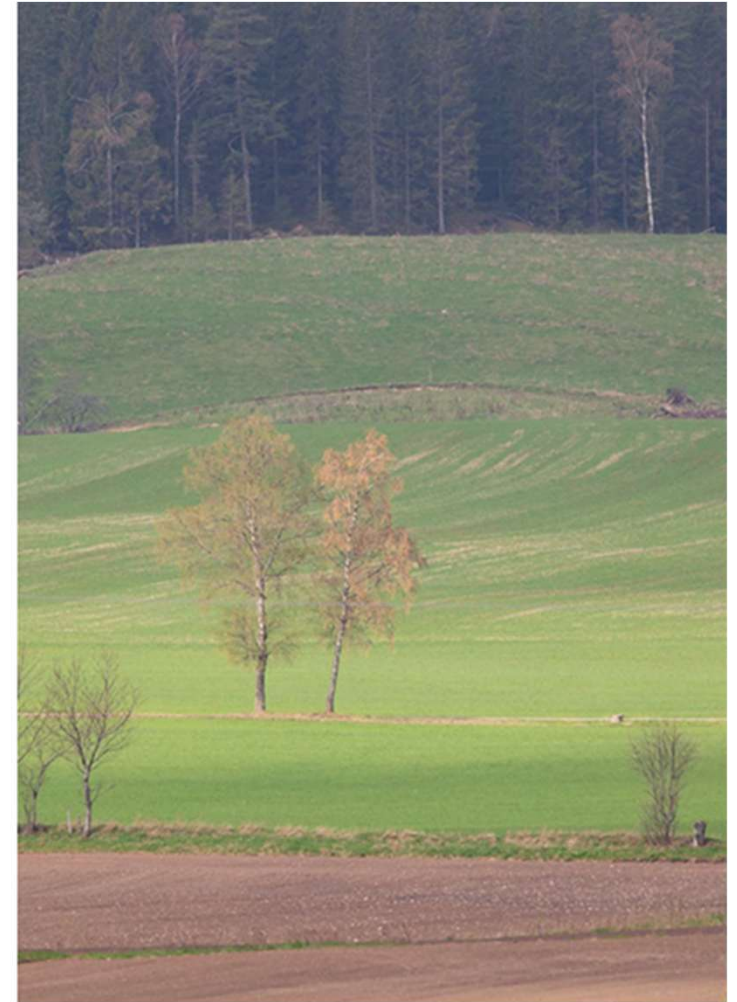

Mål för älgstammen i länet

- Älgstammen ska hålla hög kvalitet
 - Lämplig köns- och åldersfördelning + hög kroppsvikt
=> hög reproduktion
 - Stor motståndskraft mot sjukdomar
- Älgstammen ska vara i balans med fodertillgången
 - Högre kvalitet i älgstammen
 - Mildare skadeläge på tallungskog
- Trafikolyckor ska minska jämfört med 2019 års nivå (732)

Trafikolyckor i ÄSO under jaktåren

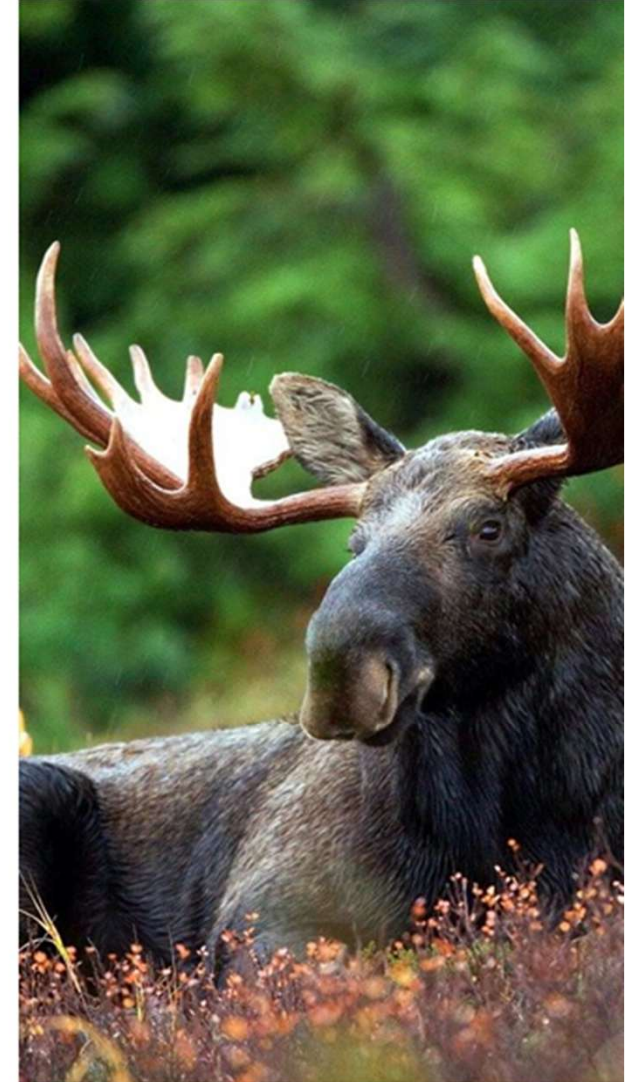
- 2019: 3,5 %
- 2024: 11 %

Mätbara målvärden för en älgstam av hög kvalitet

- 1) Det ska varje år fällas fler kalvar än vuxna djur.
- 2) Tjurarna ska utgöra minst 40 % av vuxna i älgobsen.
- 3) Reproduktionsmåttet kalv/ko ska på sikt vara minst 0,8 i älgobs.
- 4) Medelkalvvikten ska på sikt vara minst 70 kg.

En liten älgstam med hög reproduktion kan ge ett lika stort jaktuttag som en stor älgstam med låg reproduktion

Färre älgar har fällts denna säsong än tidigare år. Många färre än den planerade avskjutningen.

Det kan bli ett problem för både skogen och älgstammens reproduktion, enligt vilthandläggare Regina Fernemar.

– Vi vill att jaktlagen inte ställer in sina jakter utan skjuter av klena älgar och kalvar, säger hon.

I månadsskiftet till februari avslutades älgjaktssäsongen. I år fälldes färre älgar i länet än året innan och betydligt färre än planerat.

Totalt sköts 2041 älgar i Västra Götaland, 78 av dem i MTG-området. Något som kan ställas mot de 2106 som sköts året innan i länet, eller de över 6000 som sköts 2017/2018.

Den planerade avskjutningen för denna säsong var 3455. Att slutresultatet är så långt ifrån den siffran är negativt, enligt Regina Fernemar, vilthandläggare på Länsstyrelsen Västra Götaland.

– Vi vill ha en bra kvalitet på vår älgstam. Om vi inte skjuter av klena älgar och kalvar sjunker medelåldern på älgarna, säger hon.

– Det gäller att fokusera på det vi vill ha kvar i skogen. Dessutom är det bra om man skjuter av andra djur som konkurrerar med älgen, såsom dovhjort, kronhjort och rådjur, avslutar hon.

Synkronisering av ÄFO- och ÄSO-planer

Enligt lagstiftningen behöver alla älgskötselplaner inom ett älgförvaltningsområde ha samma planperiod på tre år. Detta betyder att ÄFO-planen samt ÄSO-planerna förnyas vart tredje år, och att alla måste förnyas samma år.

I Västra Götaland har vi kommit ur fas med planerperioderna och vi följer inte längre lagstiftningen. Under 2025 kommer vi att påbörja arbetet med att komma i fas. Under den kommande treårsperioden kommer därför flera planer att beslutas på kortare tid än tre år.

ÄSO i ÄFO 7

	Grupp1	Grupp2	Grupp3	Planer giltig till	Beslutas antal år	Planer giltig till	Beslutas antal år	Planer giltig till	Beslutas antal år	Planer giltig till		Grupp 1	Grupp 2
ÄFO	År 1	År 2	År 3	2024-2025		2025-2026		2026-2027		2027-2028		2027/2028	2028/2029
7		X		6	3	9	2	4	1				X

2025 Nedan beslutas på 3 år

HÄRLUNDA-VINKÖL ÄLGSKÖTSELOMRÅDE
Frökinds älgskötselområde
Kållands älgskötselområde
Vilske Södra älgskötselområde
Ällebergs älgskötselområde
Viskebackens nya älgskötselområde

2026 Nedan beslutas på 2 år

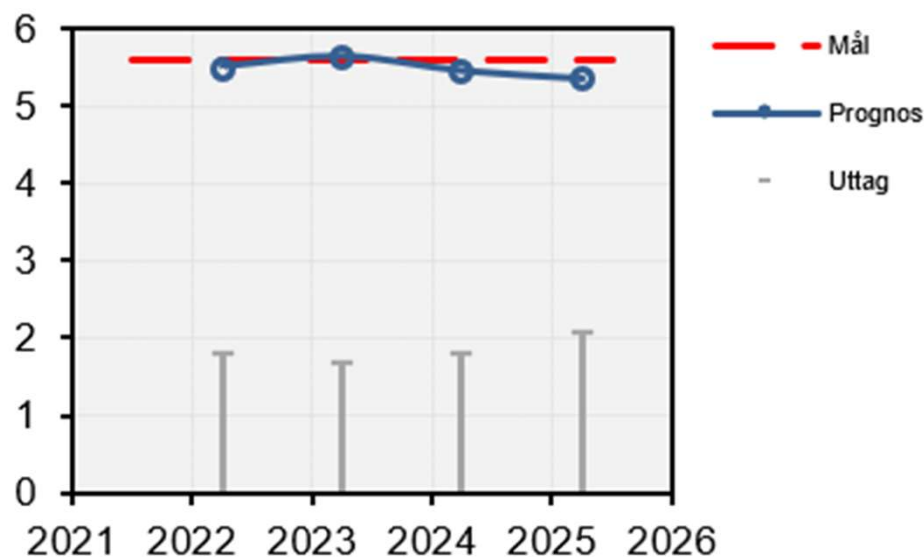
KEDUMSBERGENS ÄLGSKÖTSELOMRÅDE
Kållandsö älgskötselområde
SYD-ÖSTRA SKÖVDE ÄLGSKÖTSELOMRÅDE
Lidans älgskötselområde
Mössebergs älgskötselområde
Norra Tidaholms älgskötselområde
Stenstorp-Billingens älgskötselområde
JÄRPÅS ÄLGSKÖTSELOMRÅDE
Norra Äsarps Södra älgskötselområde

2027 Nedan beslutas på 1 år

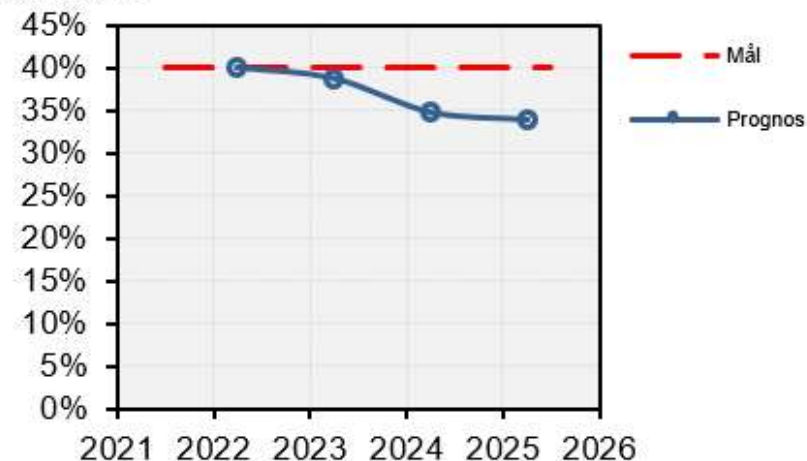
Hjo älgskötselområde
Laske älgskötselområde
Lidköpings Västra älgskötselområde
Platåbergs älgskötselområde

Simulering utifrån föregående älgfrode med faktisk avskjutning och obs 2022-2024

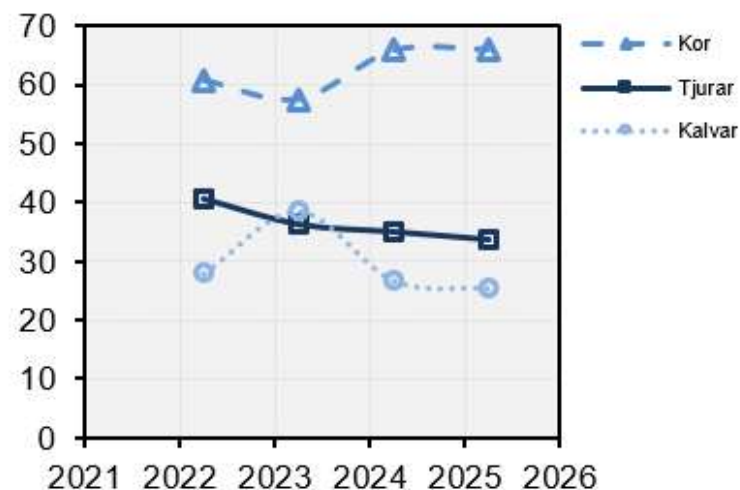
Älgar per
1000 ha

Andel tjur
av vuxna

Älgar i
området

Förslag till älgskötselplan 2025-2027

- Bedömd stam 5,6 / 1000 Ha, men med annan könsfördelning.
- Vi har använt OBS över en 2-årsperiod. Reproduktionstal 0,76.
- Mindre justeringar av planen:
 - Då måluppfyllnaden blev låg under åren 2023-2025 kan avskjutningen ligga kvar på samma nivå som tidigare plan, trots att vargpredationen.
 - Osäkerhet kring stammens faktiska status
 - Olika upplevelser inom älgskötselområdet
 - Obsens resultat, dock för få timmar – otillförlitlig men indikativ?
 - Vargpredation beaktas
 - Mål för tjurandel anpassat till verkligheten

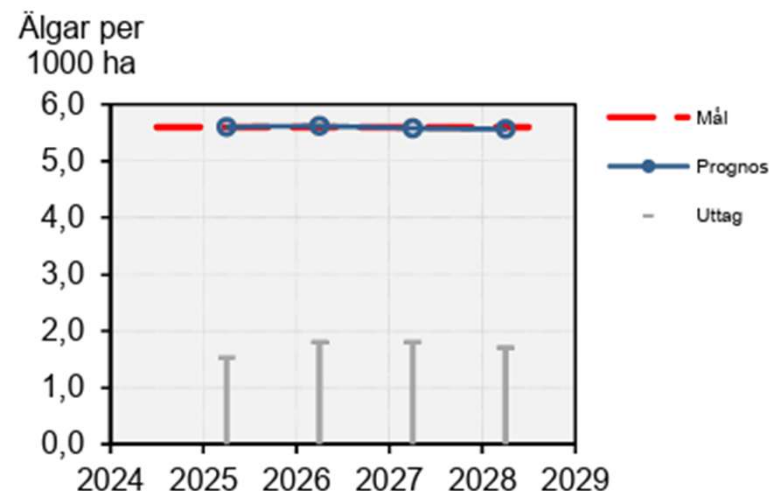
Förslag till älgskötselplan 2025-2027

Förslag på avskjutning

	2024 /2025	2025 /2026	2026 /2027	2027 /2028
Antal per 1000 ha	1,5	1,8	1,8	1,7
% tjur av vuxna	69%	50%	50%	50%
% kalv av totalt	64%	55%	55%	55%
Antal tjurar	9	10	10	9
Antal kor	4	10	10	9
Antal kalvar	23	23	23	22
Totalt	36	42	42	40

Prognos: Älgar efter jakt (vinterstam)

	2024 /2025	2025 /2026	2026 /2027	2027 /2028
Antal per 1000 ha	5,6	5,6	5,6	5,6
% tjur av vuxna	36%	36%	37%	37%
Totalt	132	132	131	131

En övertilldelning om +10 % ger historiskt en avskjutning om ca 90 % av avskjutningsmålet.

Det ger ett arealunderlag om 820 Ha per vuxen och 670 Ha per kalv vid en kalvavskjutning om 55 %.

= 21 vuxna djur per år.

Förslag till kronskötselplan

- Samma avskjutning som tidigare, 32 st djur
 - 8 hjortar
 - 8 hindar
 - 16 kalvar

